

Pluimvee wenst zijn lezers van harte een gezond kippenjaar toe

Duitsland focust sterk op de binnenlandse markt

- Digitale inbraken bedreigen 3 op de 4 Vlaamse KMO's
- Beurseizoen: Agribex en vooruitblik op Agro-Expo
- Landsbond niet akkoord met éézijdige verhoging afwaardering van salmonella positieve kippen

Verberk Stalrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF **(In samenwerking met E.P.S.-België)**

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Beste wensen voor een voorspoedig 2020

Bij het start van het nieuwe jaar wil ik u allen alvast een gezond en voorspoedig 2020 wensen en hopelijk mogen we dit jaar als sector eens gespaard blijven van enige crisis. Nu we het over crisis hebben, we zijn tevreden dat op de valreep Minister Crevits dan toch gehoor heeft gegeven aan de roep van de sector om bijkomende middelen te voorzien voor de afhandeling van de H3 crisis. Globaal zal de Vlaamse vergoeding neerkomen op een 30% schadevergoeding maar met wel wat verschillen tussen de bedrijven onderling.

Net voor nieuwjaar kregen we vanuit de mengvoederorganisatie BFA te horen dat de slachters eenzijdig beslist hebben de afwaardering van salmonella positieve kippen met 10 cent te verhogen. Daarmee hebben de voederfabrikanten autoritair beslist de bijdrage voor het fonds te verhogen naar 3,5 €/1000 kippen. Machtsmisbruik, onverantwoordelijk en volledig respectloos dat is het antwoord dat ik hierop kan geven. Al maanden sturen we aan op overleg, maar steeds wordt dit afgewimpeld. Al jaren vragen we maatregelen om het volume besmette koppels te verminderen, maar vooral de manier waarop is totaal onverantwoord. Uit onderzoek blijkt duidelijk dat zowel kratten, containers als ook de grondstoffen een mogelijke bron van besmetting zijn voor onze bedrijven. Het lijkt ons dan ook evident dat die sectoren - slachters en mengvoederindustrie - bijdragen in het fonds. Het is respectloos om die kosten eenzijdig te verhalen op de pluimveehouders en een stuk bij de broeierijen. Meer nog, de mengvoedersector haalt zelfs meer dan 27.000€ uit de pot om hun eigen werking te financieren. Mocht er dan nog enige transparantie zijn over de afhandeling van de schadedossiers, maar ook dit ontbreekt. We hebben ons ongenoegen al meermaals geuit, ook naar de RVB van BFA onder het voorzitterschap van de Boerenbond, maar zonder gevolg. Concreet raad ik iedereen aan, als straks de voederleverancier langskomt op de koffie dit zeker ter sprake te brengen en de helft van de factuur te verrekenen in de prijsonderhandelingen over het voeder.

Slachters en mengvoederindustrie hebben zeker een gedeelde verantwoordelijkheid. Ongeveer 70% van de braadkippen zijn verzekerd via het BFA fonds wat betekent dat er ook nog andere oplossingen zijn die overwogen kunnen worden. We vragen dan ook aan alle partijen om eerst een globaal akkoord te realiseren vooraleer de verhogingen toe te passen.

Broeierij Vervaeke-Belavi is trots om voor de eerste keer aanwezig te zijn op Agro-Expo, de beurs in het hart van de Vlaamse pluimvee-sector. We nodigen u graag uit op onze stand!

Standnummer: 514 | **Datum:** 25, 26, 27 januari

Plaats: Agro-Expo Vlaanderen in Roeselare

Broeierij Vervaeke-Belavi, Oude Kapellestraat 65, B 8700 Tielt
Tel. +32 51 40 03 58 | info@vervaekebelavi.be

Win 1 van de 15
**PLUIMVEE-STUDIEREIZEN
NAAR POLEN!**

Weet jij hoeveel NestBorn-eieren er in 2019 in pluimveestallen geplaatst zijn in België en Nederland? En hoeveel daarvan zijn uitgekomen? Bezoek onze stand, lever de bijgevoegde antwoordkaart in en maak kans op één van de geheel verzorgde **pluimvee-studiereizen** naar Polen.

Tijdens deze vakbeurs presenteren we met trots ons NestBorn-concept en NestBorn-resultaten.

Vervaeke-Belavi is partner van NestBorn

 www.nestborn.eu

INHOUD

8 Agro-Expo zet jonge dynamische bedrijfsleiders in de kijker

Bedrijfsopvolging is een probleem in de landbouwsector. Met bijna één op de vijf landbouwers (18 procent) jonger dan 40 jaar is West-Vlaanderen koploper wat bedrijfsopvolging betreft. Want elders in het land is dat gemiddeld maar 6 procent. In absolute cijfers telt deze provincie het grootste aantal jonge boeren.

14 Digitale inbraken bedreigen 3 op de 4 Vlaamse KMO's

Een studie-avond voor pluimveehouders over cybercriminaliteit, een minder voor de hand liggend thema dat niettemin brandend actueel is. Malafide figuren verdienen namelijk fortuinen aan cybercriminaliteit. Drie op vier Vlaamse KMO's heeft er mee te maken. De gevolgen zijn soms desastreus. Tijd dus om alert te zijn.

30 Is er nog wel ruimte beschikbaar voor intensieve veehouderij in Vlaanderen?

Op de studienamiddag van de werkgroep Dierlijke productie werd o.a. gefocust op de volgende twee vragen, nl. 1) of de draagkracht van ons landschap de steeds groter wordende landbouwbedrijven nog wel aankan en 2) of er überhaupt nog wel ruimte beschikbaar is in Vlaanderen voor intensieve veehouderij.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Drs Philippe Gelaude, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Drs Iris Van Dosselaer, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	22 Diergeneeskunde
4 Inhoud	24 Agribex
5 Prijszetting braadkippen	28 Coccidiose & hittestress
8 Agro-Expo	30 Inplanting veestallen
10 Over de grens	33 Column
14 Cybercriminaliteit	35 Kort nieuws
16 Import-export	37 Marktcommentaar
18 Quiz	38 Marktberichten
20 Controle virusdruk	

Agenda

16 januari (Tielt) en 28 januari (Geel): Denktank 'De andere kip'

25 - 27 januari 2020: AgroExpo te Roeselare

7 februari: Algemene Vergadering Landsbond Pluimvee Antwerpen te Kasterlee

18 februari: Studievergadering Landsbond Oost Vlaanderen rond asbest en hittestress te Beervelde

28 februari – 1 maart 2020: Agridagen aan Weelde Depot te Ravels

“Een boer wordt altijd het volgend jaar rijk”

tekst en beeld: Martijn Chombaere

Een boer wordt altijd het volgend jaar rijk”, een citaat van de oud Griekse dichter Menander. Anno 2020 blijft dit citaat overeind. Nu, rijk worden..., aan de huidige prijzen is er weinig reden tot euforie.

Invloed op de prijsvorming

Eenzijds heeft dit te maken met de invloed van de **buitenlandse markt**, de wereldhandel en met name de aanzienlijke import uit Thailand, Brazilië en Oekraïne in Europa. In de periode van januari tot oktober 2019 bedroeg deze respectievelijk 234 473 ton (36,9%), 239 441 ton (37,7%) en 89 944 ton (15,6%). Het feit dat de pluimveesector vaak als pasmunt wordt gebruikt in handelsakkoorden is bovendien uiterst onrustwekkend. Denken we hierbij aan het extra quotum dat is toegekend aan Oekraïne, het Mercosur-handelsakkoord... Natuurlijk exporteren we vanuit Europa ook, dubbele tonnages zelfs van wat we importeren. Alleen als we die tonnages omzetten naar EUR, dan stellen we vast dat de export en import zowat navenant dezelfde waarde vertegenwoordigen. De conclusie is dus dat er hoofdzakelijk minderwaardige delen worden geëxporteerd, terwijl er duurdere filets worden geïmporteerd.

De prijsvorming wordt enerzijds in sterke mate bepaald door de buitenlandse markt (wereldhandel) maar anderzijds ook door de **binnenlandse markt**, m.a.w. door u als **braadkippenhouder zelf**. In opdracht van het departement voor landbouw en visserij houden wij maandelijks de statistieken bij van de opzetgegevens in België, zowel voor leghennen als braadkippen. Als we deze opzetgegevens van de braadkuikens van de voorbije jaren (**Fig. 1**) eens bekijken is er toch een behoorlijk stijgende tendens te bemerken wat het aanbod betreft.

Opzet vleeskuikens (miljoen)

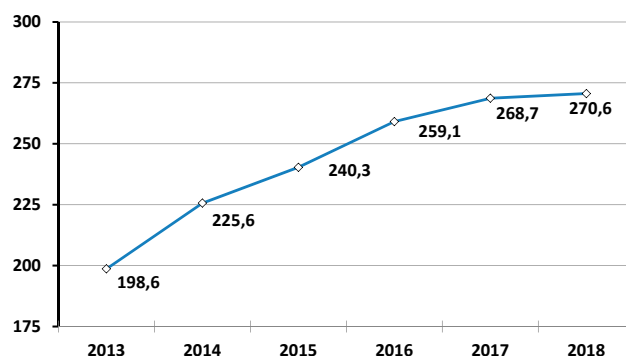

Fig. 1: Opzetgegevens braad België 2013-2018

Overaanbod of niet, cijfers geven indicatie

Als we deze gegevens nu eens maand per maand bekijken, kunnen we grosso modo afleiden hoe het aanbod zal evolueren en kunnen we inschatten welk effect dit mogelijk zal hebben op de marktprijs. Fig. 2 geeft de opzetaantallen weer van het jaar 2018 en hier bemerken we dat aanhoudende hoge opzetaantallen, voorafgaand aan moeilijkere periodes, een overaanbod kunnen creëren dat een negatief effect

veroorzaakt op de braadkippenprijzen. Als organisatie hebben we toen opgeroepen tot collectieve acties om een echte crisis af te wenden en als we kijken naar het effect ervan mogen we toch wel stellen dat we hier behoorlijk in geslaagd zijn. Mede dankzij het gevolg dat hieraan gegeven is, werd er een prijsstagnatie van 6 weken - door de feestperiode heen - bekomen niettegenstaande het overaanbod en de verminderde slachtcapaciteit.

Maandelijks opzet vleeskuikens in 2018 (miljoen)

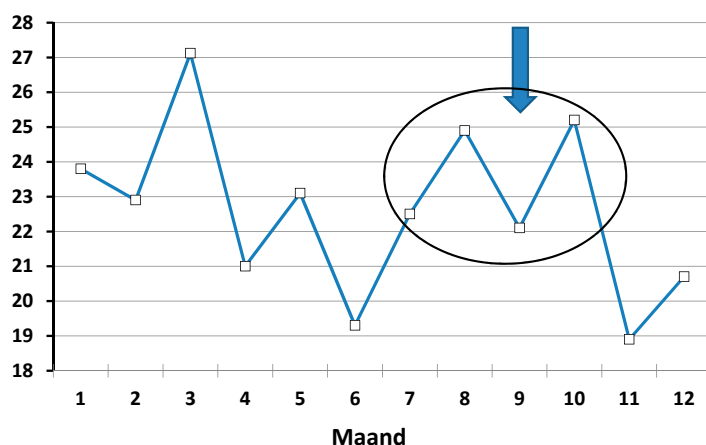

Fig. 2: Opzetaantallen braad 2018 - maandelijks

Prijszetting braadkippen

Niet alleen in 2018, maar ook in 2019 moesten we overgaan tot het publiceren van dergelijke berichtgeving. Dit verontrust ons enerzijds en het is daarom belangrijk dat **braadkippenhouders automatisch meer gaan inspelen op het marktprincipe van vraag- en aanbod.**

Inspelen op principe van vraag- en aanbod

Vroeger toen de prijsschommelingen, soms met 10 cent of meer fluctueerden, leefde dat marktgevoel veel meer. Door de geringere prijsfluctuaties van vandaag,

pinnen sommige braadkippenhouders zich vast aan een 6,5; 7 of het 8-weekse planning, zonder stil te staan bij hoe het nu precies gesteld is met de markt. Dit terwijl we jaar na jaar de opzetcijfers zien toenemen. Daarom is het belangrijk dat pluimveehouders meer inspelen op het marktprincipe van vraag en aanbod door te spelen met de opzetdatum - moest iedereen bv. een week opschuiven dan kan tot 14 % uit de markt gehaald worden - en/ of de bezettingsdichtheden aan te passen. Hierdoor zou het (over)aanbod een veel minder ingrijpend effect op de prijsvorming hebben.

Moraal van het verhaal

Door een lange termijnvisie voor ogen te houden kan er meer winst gegenereerd worden, maar dan moeten braadkippenhouders collectiever inspelen op het marktprincipe van vraag- en aanbod. **Vandaar het gezegde "Een boer wordt altijd het volgend jaar rijk".**

Of vooruitkijken loont!

PROESHAUT
bedrijfsautomatisatie

VDL
VDL Agrotech

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26 5688 LK Oirschot +31 (0)411 - 68 84 92 +31 (0)411 - 68 84 93 info@denoudenoirschot.nl www.denoudenoirschot.nl

EKB NEM

nv Ghekiere

Broelerij Couvoir

Uw kuikenpartner sinds 1929

CONTACTPERSONEN:

Vincent Vanoverberghe	+32 498 93 59 26
Marc Bouters	+32 499 93 59 35
Wouter Vanrolleghem	+32 473 82 09 02
Camille Dupuy	+32 492 74 79 40

Bieststraat 80 - 8560 Wevelgem

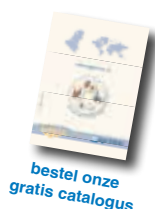
T: 056 41 42 05

Breng ons een bezoek op
Agro-Expo Roeselare
Stand 306

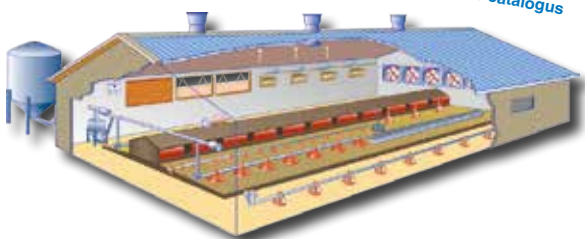

**Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!**

www.agromax.nl

bestel onze
gratis catalogus

Sleepkettling-, panvoer- en hanenvoersystemen

Drinksysteem ventilatie koeling nestmatten

AgroMax
poultry equipment

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"

Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl

E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Poultryshop24

Vernieuwde website www.poultryshop24.com

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

www.pluimveebedrijftekooop.eu

Gevraagd: kooihuisvesting voor legkippen

info@poultryshop24.com
+31 6 53646226

Twintigste editie van Agro-Expo zet jonge dynamische bedrijfsleiders in de kijker

De komende Agro-Expo beurs te Roeselare, in het hart van de West-Vlaamse landbouwstreek, belooft niet alleen een jubileum editie te worden maar ook een voltreffer wat belangstelling betreft. De professionalisering wordt bijzonder gesmaakt door de standhouders gezien de beursvloer reeds maanden op voorhand volgeboekt is. Een grote bijkomende tent wordt geplaatst om nieuwe standhouders de kans te geven zich voor te stellen.

Professioneler

Een vernieuwd en verjongd bestuur, met varkenshouder en groentekweker Rik Vanwildemeersch aan het hoofd. Verder een nieuwe vzw structuur "Agro-Vlaanderen", met diverse werkgroepen die nauw in contact staan met de bestuurders van de vzw. En vooral de volledige digitalisering voor inschrijvingen, reservaties, facturatie en administratie voor de standhouders, via de website, heeft ons een veel professionelere uitstraling meldt secretaris Marc Debode.

"Deze professionalisering heeft ons geen windeieren gelegd want reeds in oktober was de beursvloer volzet. Om de vele nieuwe standhouders niet te moeten ontgoochelen hebben we een bijkomende grote tent (1 000m²) voorzien. Hiermee is onze jubileumeditie aan een record aantal van 170 standhouders toe".

Thema: 'de jonge ondernemer'

Met bijna één op de vijf landbouwers (18 procent) jonger dan 40 jaar is West-Vlaanderen koploper wat bedrijfsopvolging betreft. Dat is vrij uitzonderlijk, want elders in het land is dat gemiddeld maar 6 procent. In absolute cijfers telt deze provincie het grootste aantal jonge boeren. Dat zegt iets over het geloof in de toekomst van de landbouw.

In vorige edities werd gekozen om een groente in de kijker te stellen, maar in deze 20ste jubileum editie wordt vooruit geblikt en worden jonge, dynamische ondernemers in de kijker gezet: 'The young generation'. Verschillende jonge ondernemers zullen een gezicht krijgen want er wordt een filmopname op hun bedrijf gemaakt. Op de website, via sociale media en korte TV reportages zal het beeldmateriaal wijd verspreid in beeld gebracht worden.

"De bedoeling is een dynamische, duurzame en hedendaagse landbouw voor te stellen. Tonen aan Vlaanderen dat er nog jonge ondernemers zijn die nog toekomst zien in de landbouw en dit op een dynamische en maatschappelijk verantwoorde wijze uitstralen. Vandaar dit totaal ander concept van thema benadering", aldus beurssecretaris Marc De Bode.

Dierlijke sector meer aanwezig

In het verleden was Agro-Expo bijna uitsluitend gefocust op de groententeelt en tuinbouwsector. Wat reeds in vorige edities zichtbaar was, standhouders uit de veehouderijsector nemen toe. Niet verwonderlijk gezien de grote concentratie van veeteeltbedrijven in West-Vlaanderen. Specifiek voor de pluimveesector zijn een drietal broeierijen present, en ook

tekst en beeld: Luc Maertens

Minister Hilde Crevits, die onlangs haar groot hart voor de Vlaamse Landbouw uitgesproken heeft, heeft toegezegd om aanwezig te zijn tijdens de opening.

Thijs Ghyselen, onlangs ingestapt in het vleeskippenbedrijf van zijn ouders, wordt door de beurs opgevoerd als één van de jonge, dynamische ondernemers.

verschillende toeleveringsbedrijven voor pluimvee. Ook de Landsbond Pluimvee zal er een permanent bemande stand hebben. Vermelden we hier ook dat in het kader van de jonge ondernemers, Thijs Ghyselen, als braadkippenhouder, aan bod zal komen en er een studiemoment rond vleeskippenproductie georganiseerd wordt (zie kaderstuk).

Verwachtingen

Agro-Expo mikt terug op 20.000 bezoekers tijdens de 3 beursdagen met een piek op zondag van 8 à 10.000 bezoekers. Het hoofdaandeel bezoekers zijn professionele bezoekers, zeker op maandag. Aan gezelligheid in de gevulde gangen en standen zal het zeker niet ontbreken.

Voor het eerst kunnen er ook toegangskaarten via de webshop besteld worden.

Studiemoment met voorstelling resultaten project 'De Andere Kip'

De consument wordt steeds kritischer. Duurzaam en diervriendelijk kweken zijn termen die we steeds meer horen. Kunnen of moeten we hierop ingaan? In het demonstratieproject 'De Andere Kip' werden twee concepten uitgewerkt hoe in Vlaanderen een alternatieve vleeskip vanuit een coöperatieve samenwerking in de markt zou kunnen gezet worden. Eén daarvan legt zich toe op een hoger dierenwelzijn, een ander besteedt extra aandacht aan het milieu. Technische en bedrijfseconomische haalbaarheid wordt hierbij meegenomen en worden voorgesteld.

PROGRAMMA

- **Verwelkoming** en korte toelichting project-idee
- Wat wil de **consument?** door Anoeek Vanwouwe, VLAM
- **Discussieronde** over hoe dit in de praktijk gebracht zou kunnen worden in de pluimveesector
- **Netwerkreceptie**

DATUM: maandag 27 januari van 14.00u tot 15.30u.

PLAATS: Conferentieruimte, Agro Expo

TOEGANG: gratis

Praktisch:

Beurs: zaterdag, zondag en maandag (**25-27 januari**) in de EXPO te Roeselare.

Uren: telkens van 10 tot 19 uur.

Toegangsprijs: 10€ (kinderen vanaf 12 jaar 3€); met kortingskaart 5€ en gratis met relatiekaart.

Gratis parking met shuttledienst via bussen. Volg de aanduidingen van borden en seingevers.

Voor alle actuele informatie: <https://agro-expo.be>

**Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!**

IPS

INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES

www.ipsbv.com

Amentstraat 17A

6039 RA Stramproy (NL)

+31(0)495-563 599

sales@ipsbv.com

NEN
4400-1

Werkgebied: Nederland | België | NRW

Duitsland focust sterk op een productie gericht op de binnenlandse of lokale markt

tekst en beeld: Luc Maertens

Reeds vele jaren wordt een jaarlijkse bijeenkomst van sectorvertegenwoordigers uit Duitsland, Nederland en België georganiseerd om evoluties en problemen van de sector te bespreken. Gastland was dit jaar Duitsland en de plaats de omgeving van Osna-brück. Op deze tweedaagse bijeenkomst worden tevens specialisten gevraagd om een onderwerp in te leiden. De tweede dag van dit "treffen" wordt gewijd aan het bezoeken van interessante realisaties of innovaties in de sector. Ook dit jaar was dit het geval waarbij zowel een vleeskippenbedrijf als de problematiek van verplaatsbare legkippenstalletjes behandeld en bezocht werden.

Bedrijf Teepker

Het bezochte vleeskippenbedrijf van de broers Teepker maakt deel uit van een groot coöperatief landbouwbedrijf met maar liefst 1.175 zeugen (ouder en grootouderdieren), 6.000 vleesvarkens en 800 ha landbouwgrond. Dat men in Duitsland reeds langer sterk inzet op groene energie blijkt ook uit de twee biogas centrales (570 KW/eenheid) en de 1.800 KW zonnepanelen die in deze coöperatieve structuur aanwezig zijn.

De vleeskippentak is slechts in 2009 opgestart met een eerste bedrijf met 8 stallen van 1.840m². In 2013 en 2014 volgden 2 nieuwe bedrijven met in totaal 2.250 m² staloppervlakte. De totale capaciteit van de stallen bedraagt hiermee 440.000 reguliere kippen, gehouden volgens de Duitse normen. Twee 'Farm managers' en één halftijdse arbeidskracht staan in voor deze 3 bedrijven.

Normen en prestaties

Dit bedrijf maakt steeds afname- en prijscontracten voor 3 rondes met het slachthuis. Hierin zit ook de verplichting van maximaal 35 kg/m², daglicht en opspringplateaus (telt als

De groep, met deelnemers uit Duitsland, Nederland en Vlaanderen, volgt aandachtig de presentatie van het vleeskippenbedrijf Teepker.

Aan de vleeskippenstal is een kijkruimte 'Kiek in box' aangebouwd waar 24u/24u de vleeskippen kunnen bezichtigd worden en eveneens didactisch materiaal, video's en een automaat met kipproducten aanwezig zijn.

extra vloeroppervlakte !) maar met reguliere kippen (Ross 308). Er wordt éénmaal uitgeladen op 30 dagen en weggeladen op 41 dagen (2,8 kg). Het slachthuis stuurt de planning en laadtijdstippen elektronisch door en deze wordt automatisch in de voedercomputers ingeladen. Hierdoor worden de kippen automatisch voldoende uren uitgevast.

In zijn mooie presentatie toonde Stefan Teeper een overzicht van de resultaten van diverse rondes. De uitval bedroeg er dit jaar gemiddeld zo'n 3% met rondes met slechts 1,5% maar eveneens een ronde met 4,4%. Ook de voederconversie was vrij sterk uiteenlopend, met de beste ronde onder de 1,5 maar ook een slechte van 1,61.

Heel wat werk wordt uitbesteed: **vangploeg** (0,024€/kui-ken), kuisen van de stallen en wassen van de silo's. Maar de desinfectie doen ze liever zelf, net zoals het plaatsen van de kuikens. Er werd tot op heden nog maar éénmaal een test gedaan met uitkomst in de stallen, maar men is niet overtuigd van de meerwaarde. Problemen met voetzoollsets komen nauwelijks voor. Het gebruik van **turf** als strooisel en de lagere bezetting zijn hier niet vreemd aan.

'Open stal'

Een positief beeld van de vleeskippenproductie naar buiten brengen is volgens Stefan Teeper enorm belangrijk en iedere pluimveehouder moet zich hiervoor inzetten. Daarvoor heeft hij op zijn bedrijf een ruimte aan de stal aangebouwd, nabij de weg, zodat iedereen die het wil 24u/24u via een kijkvenster de dieren kan observeren. In deze **bezoekersruimte** is er constant een video te zien waar de bedrijfsleider uitleg geeft, een automaat met kipproducten, stalen van de grondstoffen die in het voeder zitten en ander didactisch materiaal voor groot en klein, folders etc... De passende naam '**Kiek in box**', die verwijst naar het lokale dialect, is buiten aan de kijkersruimte aangebracht.

Er is een **webcamera** geïnstalleerd met gezichtsherkenning. Naast de beveiligingsfunctie kan men ook correct de bezoekersaantallen registreren. Men komt op maar liefst 4.000 unieke bezoekers/jaar en op zondagen loopt dit op tot gemiddeld 50 bezoekers. Bemerkt verder dat ze via hun website en face-

Via een kijkraam kan men vanuit de bezoekersruimte ongestoord de vleeskippen gadeslaan. De stallen hebben daglichtramen en bemerk de opspringplateaus.

book sterk actief zijn en er steeds online en 'in real time' een inblik in de stallen mogelijk is. "We hebben niks te verbergen en moeten alles durven tonen, ook het vangen en wegladen bijvoorbeeld", aldus onze gastheer.

Proefstal

Interessant is ook dat één van de stallen in de lengterichting opgesplitst is met een oplierbare kuikenafscheiding en dienst doet als **proefstal**. Links en rechts bekomt men door de afscheiding en in dezelfde stal een identieke ruimte met evenveel drink- en voederlijnen, zelfde klimaat etc... Hierdoor kan dit bedrijf onder dezelfde omstandigheden EN op grootte aantallen (2 x 12.000) bijvoorbeeld twee voeders perfect vergelijken of de efficiëntie van een additief beoordelen. De resultaten zijn, volgens de bedrijfsleider, veel betrouwbaarder dan wanneer we bijvoorbeeld twee stallen met elkaar vergelijken.

Tenslotte gaf hij mee, dat de vleeskuikensector voor hen een interessante tak van hun bedrijvigheid was maar dat uitbreiden niet meer mogelijk is in deze regio. Daarom hebben ze hun horizon verlegd naar het vroegere Oost-Duitsland waar ze plannen aan het maken zijn voor een groot **bio-vleeskippen-bedrijf** met 3 stallen voor 50.000 kuikens. De bio-gewassen zouden ze voornamelijk in eigen beheer ter plaatse telen.

In de bezoekersruimte is er divers didactisch materiaal, doorlopende video's en een automaat met kipproducten aanwezig. Via gezichtsherkenningcamera's telde men vorig jaar 4.000 unieke bezoekers.

Mobiele legkippenstallen

Voorbeeld van een mobiele stal voor een 200tal kippen. Om puntvervuiling tegen te gaan streeft men ernaar om wekelijks te verplaatsen.

Een belangrijke niche

In Duitsland en zeker in Nordrhein-Westfalen, zijn verplaatsbare "kippenstalletjes" geen uitzondering meer. Sedert 2001 en heden is, volgens Jutta van de Linde die ons inwijdde in haar 20 jarige expertise, het aantal bedrijven met één of meerdere van deze stallen opgelopen tot een 3.000. In totaal zijn er in deze mobiele stallen reeds **1,15 miljoen kippen** (97,5% legkippen) gehuisvest of dit betekent toch reeds een belangrijke nichemarkt (Duitsland heeft 53,5 miljoen legkippen).

Momenteel zijn er een 8tal Duitse firma's die mobiele stallen aanbieden met daarnaast nog een aantal buitenlandse (o.a. Oostenrijk). Dit wijst duidelijk op een groeiende en toekomstgerichte markt.

Dit type huisvesting is vooral voor bedrijven die aan directe verkoop doen. De prijsvork voor de eieren die ons opgegeven werd bij huisvesting in mobiele stallen bedroeg 0,25 -0,35 cent/ei bij conventionele houderij. Het hoogste getal staat voor de directe verkoop terwijl het laagste is wat via een commercieel circuit gangbaar is. Indien echter bio, en in Duitsland is dit de overgrote meerderheid van deze bedrijfjes, is de prijsvork **0,35-0,45 cent/ei**.

Investeringskost

Een overzicht van de kostprijs bij diverse constructeurs en modellen werd ons meegegeven door Jutta van der Linde. Hierin zijn vooral het aantal kippen, de mate van automatisatie en het productiesysteem (conventioneel of bio) sterk bepalend. Voor bio mogen er minder kippen/m² aangehouden worden wat de **investering** per hen sterk doet toenemen.

Er zijn verplaatsbare modellen voor slechts een goede 100 kippen tot modellen op de markt waarin verschillende duizenden kippen kunnen gehouden worden. Zo zijn er modellen be-

schikbaar waarbij de investeringskost zo'n **75€/kip** bedraagt tot modellen waar dit oploopt tot **135€/kip**. Bij bio-productie moet men door de lagere bezetting steeds rekenen op een meerkost van 10%.

Ook in Duitsland is de **wetgeving** met betrekking tot mobiele stallen niet zeer duidelijk en verschilt ze naargelang het 'Bundesland'. Een bouwvergunning is niet nodig maar meestal wel een omgevingsvergunning. Ook de wetgeving met betrekking tot bio-veiligheid of bv salmonella is niet zeer duidelijk of met andere woorden, dit houderijsysteem laveert tussen de bestaande regelgeving in.

Voor- en nadelen

Over de **voordelen** zullen we kort zijn: een voor de consument aantrekkelijke houderij waarvoor klanten bereid zijn om de veel hogere eierprijs te betalen. Omdat nieuwbouw of uitbreiding quasi onmogelijk is in Duitsland met conventionele stallen, biedt deze piste toch voor een aantal (kleinere) bedrijven een mogelijkheid tot investering in de legkippenhouderij.

De opgesomde **nadelen** zijn voor een stuk vanzelfsprekend: watervoorziening (zeker in de winter), predatoren (vos, kraaien, haviken, das, ...), werk bij weinig automatisatie, bereikbaarheid bij slecht weer etc... Maar ook minder voor de hand liggende nadelen werden ons overgemaakt: problemen met ratten en muizen onder de stallen, zeker wanneer de stalletjes vrij lang op dezelfde plaats blijven staan en de moeilijke verplaatsbaarheid van de grotere types. Algemene hygiëne en ziekteproblematiek zijn soms ook problematisch en ook de weersafhankelijkheid werd als een nadeel opgeven.

Een voorbeeld van een vlot mobiel legstalletje zonder automatisatie. Vooraan de legnesten en bemerk ook het zonnepaneel. Bij slecht weer kunnen de kippen toch onder de stal in hun 'wintertuin' buiten vertoeven.

UITNODIGING ALGEMENE VERGADERING

Pluimvee Antwerpen nodigt u uit!

Wij verwelkomen u graag op onze algemene vergadering die doorgaat in Domein De Putten, Houtum 51 te Kasterlee op vrijdag 7 februari om 19u.

Deelnemen gratis, inschrijven verplicht voor 30 januari. pluimvee.antwerpen@gmail.com

Van harte welkom!

	PROGRAMMA	19.00u Ontvangst met koffie en gebak.
		19.45u Welkom en jaaroverzicht. Geert Van Den Abeele, voorzitter
		20.00u "Een graantje meepikken of gepluimd worden?" Kansen en bedreigingen voor de Vlaamse pluimveehouderij in de Europese thuismarkt en wereldwijd. Pieter Verhelst, Adviseur Internationaal en Europees beleid op de studiedienst Boerenbond
		21.15u Netwerken onder het genot van een hapje en een drankje.

7
februari
2020

Hartelijk welkom tijdens de jubileumeditie
op 25, 26 & 27 januari 2020
in de expohal te Roeselare

3 dagen doorlopende tentoonstelling van
de Vlaamse land- en tuinbouw en veeteelt

Meer info op www.agro-expo.be

Digitale inbraken bedreigen 3 op 4 Vlaamse KMO's

Jo Hendriks (Brain Rangers): Teveel pluimveehouders denken: "Ons overkomt het niet!"

tekst en beeld: Clem Reynders

Een studie-avond voor pluimveehouders over cybercriminaliteit. Het is eens wat anders om het niet altijd over het nieuwe MAP of de aviaire influenza te hebben. Maar de initiatiefnemers, in dit geval de Provinciale Vereniging van Bedrijfspluimvee- en Konijnenhouders Limburg, samen met de Vakgroep Boerenbond, speelden wel in op een misschien voor de pluimveehouder minder voor de hand liggend thema dat niettemin brandend actueel is: cybercriminaliteit. Malafide figuren verdienen fortuinen aan cybercriminaliteit. Drie op vier Vlaamse KMO's heeft er mee te maken. De gevolgen zijn soms desastreuus. Tijd dus om alert te zijn. Spreker van dienst was Jo Hendriks van Brain Rangers die samen met partner Saskia Goffin een digitaal kennis- en adviesbureau leidt.

KMO's worstelen met digitalisering

Jo Hendriks leidt vanuit het landelijke Henis, nabij Tongeren, zijn adviesbureau. Jo heeft 20 jaar ervaring in de ITC-wereld. Vijf jaar geleden begon hij zijn zelfstandig digitaal kennis- en adviesbureau. "Ik voelde dat er noodzaak was om vanuit een onafhankelijke basis digitaal advies te geven. Het is een gegeven dat de meeste KMO's worstelen met de digitalisering. Bedrijven halen heel wat digitale technologie in

Jo Hendriks en Saskia Goffin leggen zich toe op advies waarbij een uitgekende preventiestrategie veel onheil kan voorkomen.

huis. Iedere leverancier zorgt wel voor de nodige informatie maar het uiteindelijke plaatje van een bedrijf wordt niet bekeken. De landbouwsector is vandaag een branche die een hoge graad van automatisatie, met daaraan gekoppeld de nodige hardware en software, kent. Het ITC-gehalte van zo'n bedrijf ligt hoog maar doorgaans is de kennis onvoldoende. Een landbouwbedrijf en dus zeker een modern pluimveebedrijf is een KMO die net als collega's in andere branches een gemakkelijke prooi is voor cybercriminaliteit."

Maar daarvan zijn de meeste bedrijfsleiders zich niet bewust, zegt Jo Hendriks. "Wat zouden ze bij mij wel kunnen komen halen is een vaak gehoorde reactie? Weet je bijvoorbeeld dat het eenvoudig hacken van je e-mailbestanden veel geld kan opbrengen. Voor een mailadres wordt 4

euro betaald. Als iemand dus bij jou 200 adressen kan buitmaken betekent dit 800 euro aan marktwaarde. En dan hebben we het nog maar over een eerder onschuldige vorm van criminaliteit. Veel erger wordt het wanneer malafide personen en/of organisaties er in slagen je bankgegevens te ontfutselen of je pc-gegevens hacken waarna je enkel via het betalen van losgeld weer aan de slag kunt gaan. En dan is het nog de vraag of het bij die éénmalige chantage, want dat is het, blijft. Bovendien heb je de eerste maanden nog niet door

dat je het slachtoffer bent van wat wij "botnet" noemen. Als de eerste tekens zichtbaar worden is het kwaad al geschied.

Onlangs werd ik geconfronteerd met cybercriminaliteit op een pluimveebedrijf in Vlaams-Brabant.

Alles geblokkeerd. Drie vaste medewerkers moesten drie dagen thuis blijven zitten."

Verander om de drie maanden van wachtwoord

De hoge graad van automatisatie zorgt voor vele computertoepassingen en dus voor verhoogd risico op cybercriminaliteit. "Meest gehoorde opmerking, het zal mij niet overkomen."

Juridisch staat de gebruiker volgens Jo zwak tegenover deze praktijken. "Niet zelden opereren dezes malafide organisaties vanuit landen waar geen uitleveringsplicht bestaat. Thailand is zo'n voorbeeld. Je kunt je dus maar beter zo goed mogelijk beschermen al bestaat 100% bescherming in deze branche niet. Maar als je niets doet behoor je vroeg of laat tot de drie op vier bedrijven die met cybercriminaliteit te maken hebben."

Kies voor een goede attitude

Veel bedrijven gaan onzorgvuldig om met preventie. De sleutel ligt om het met een populair voorbeeld te illustreren mooi onder de mat van de voordeur. "Je moet als bedrijfsleider in de eerste plaats aandacht je attitude verzorgen. Wees er van overtuigd dat er altijd iemand op de loer kan liggen. Ik heb een gewoon huis-, tuin- en keukennetwerk met een doodgewone internetverbinding. Hier gebeurt niets. Maar als ik af en toe een scan doe zie ik

toch hoeveel pogingen er ondernomen worden om op mij netwerk te geraken."

Jo Hendriks geeft wat praktische tips om de bescherming op te drijven. "Iedereen werkt met wachtwoorden maar doorgaans blijven die wachtwoorden jaren in gebruik. Mijn advies: verander om de drie maanden van wachtwoord en versleutel de harde schijf van je pc's en laptops. Die worden gedumpt op het containerpark of ze krijgen een nieuwe toekomst bij een elektrozaak of een kringloopwinkel. Bedenk wel dat het voor een specialist een koud kunstje is om de gegevens van de harde schijf, ook al zijn die volgens de gebruiker allemaal gewist, boven water te halen. Dus maak die harde schijf onklaar en beschadig ze definitief voor je de machine op de stoep zet."

Ieder gehackt mailadres heeft op de markt een waarde van 4 euro

Risicoanalyse

Jo Hendriks is geen verkoper van programma's die uw computer moeten beschermen. Evenmin verkoopt hij allerhande (rand)apparatuur. "Onze job bestaat erin om het totale plaatje te bekijken van een KMO. Hoe zit het met de veiligheid? Hoe bewust zijn alle gebruikers daar mee bezig? Wij maken een rapport dat uitmondt in een risicoanalyse met daar aan gekoppeld actiepunten. In samenspraak met de klant zullen we ook eventuele investeringen bespreken. De bedrijfsleider heeft altijd het laatste woord maar wij gaan voor hem de markt op en leggen een aantal offertes voor. Als kleine onderneming gaan we ook voor betaalbare diensten. Het eerste wat ik bijvoorbeeld doe bij een nieuw contact met een bedrijf is alle facturen opvragen die met IT en Telecom te maken hebben. Vaak blijkt dat een flink aantal onkostenposten kunnen geschrapt worden wegens overlapping of dubbel gebruik. Op die manier worden de kosten voor advies en begeleiding al gecompenseerd."

Infosessies

Brain Rangers geeft ook regelmatig infosessies zoals de bewuste studie-avond voor de pluimveehouders in het CC van Oudsbergen, het vroegere Meeuwen-Gruitrode. "Het is voor ons," zegt Jo Hendriks, "een mogelijkheid om mensen te sensibiliseren en te wijzen op het reëel gevaar van cybercriminaliteit. Op onze locatie in Henis beschikken we over een zaaltje waar we geregeld workshops en infoavonden geven rond digitalisatie. In onze branche zijn er vandaag relatief weinig bedrijven die zoals wij werken; geen verkoop maar wel onafhankelijk advies. Daar is nood aan. Ons actieterrein strekt zich uit over de provincies Limburg, Antwerpen en Brabant en een stukje van Nederland. We maken uiteraard ook gebruik van digitale tools zoals Skype en andere Tele-presence oplossingen om dicht bij de klant te staan zonder te moeten filerijden." (info: www.brainrangers.be)

Verzeker je tegen cybercriminaliteit

Ondanks de beste preventie kun je toch nog slachtoffer worden van cybercriminaliteit. De verzekeringssector biedt oplossingen aan die inspelen op specifieke inbraakproblemen tot een totaal pakket dat een quasi volledige dekking geeft. Dit aspect werd op de infoavond toegelicht door Joke Christoffels van de verzekeringsgroep uit Lanaken.

Vleeskuikenhouders Van Dijk-Nooijen gaan volop voor brandvertragende isolatieplaten in hun nieuwe stallen

In november tijdens de opendeurdag op het vleeskippenbedrijf van de familie Van Dijk-Nooijen te Bocholt konden de talrijke bezoekers kennis maken met diverse innoverende materialen. Deze ondernemers gingen niet over één nacht ijs bij hun keuzes, zo bleek uit het gesprek dat we met hen hadden. De ervaringen met andere stallen, de nieuwe eisen met betrekking tot isolatie en brandveiligheid en het advies van de stallenbouwer deed hen kiezen voor Powerline® isolatieplaten van Recticel Insulation in hun recente nieuwbouwstallen.

De bedrijfsleiders

Oorspronkelijk baten Pieter-Jan Van Dijk (63) en zijn echtgenote Ine (63) een tuinbouwbedrijf uit in het Nederlandse Mierlo-Hout. Toen ze dit bedrijf in 1995 moesten verplaatsen trokken ze naar de andere kant van de grens, naar het Vlaamse Hamont waar ze een bestaand vleeskippenbedrijf kochten. De vleeskippensector beviel hen, bleek rendabel en ook een bestaand bedrijf in Bocholt werd aangekocht in 2001. De verouderde stallen werden de afgelopen jaren afgebroken en een volledige nieuwbouw bestaande uit 4 nieuwe stallen werd opgetrokken in Bocholt.

De familie Van Dijk-Nooijen (links Richard en zijn vriendin Ilze, hun 2 kinderen en verder Ine en Pieter-Jan) die in hun nieuwe stallen bewust kozen voor Powerline® isolatieplaten.

Intussen was de zoon Richard (37) in de landbouwvennootschap (LV Nooijen) ingetreden en had duidelijk zijn interesse voor de vleeskuikensector aangegeven. Mede hierdoor werd geopteerd om te investeren in deze sector in nieuwe en toekomstgerichte stallen. Diervriendelijk (daglicht), energiezuinig (isolatie) en werkbesparend waren de codewoorden waaraan de nieuwe stallen en hun inrichting moesten voldoen.

Waarom werd gekozen voor Powerline® isolatieplaten in jullie recente nieuwe stallen?

Pieter-Jan: “Diverse redenen samen hebben ons doen kiezen voor dit materiaal. Vooreerst wilden we dat het dak zeer energiezuinig geïsoleerd werd. Dus een materiaal met goede thermische prestaties, dat daarbij als plafond goed te reinigen en te ontsmetten is. Bij het plannen werd

ons door de brandweer erop gewezen dat het materiaal een hoge weerstand tegen brand moest hebben. Met deze eisen en in overleg met de stallenbouwer, zijn we uitgekomen bij de Powerline® isolatieplaten als beste optie voor onze nieuwe vleeskuikenstallen”.

Hoe verliep de installatie en afwerking?

Pieter-Jan: “Een gespecialiseerde firma stond hiervoor in. De platen worden met kunststof T-profielen onder de gordingen gemonteerd en om de 40 cm vastgezet met een inox schroef. Hierdoor wordt een egale en luchtdichte afwerking bekomen. De platen werden op maat in de gewenste lengtes geleverd zodat de montage eenvoudig en snel uitgevoerd kon worden.

De gladde oppervlakte van de platen zorgt ervoor dat het reinigen zeer vlot verloopt.

De witte coating van de platen helpt ook om het licht mooi egaal te verspreiden naar de kuikens toe. Bemerkt ook dat we gekozen hebben voor een dikte van 10 cm, met een warmteweerstand $R_D = 4,15 \text{ m}^2\text{K/W}$, in plaats van de courante 8 cm. Hiermee willen we voldoende gewapend zijn voor eventuele toekomstige normen van isolatievereisten voor stallen. In totaal is er overigens zo'n 12.000 m² Powerline isolatie gemonteerd, wat overeenkomt met meer dan 10 volle vrachtwagens".

Tot slot, mogen we ook iets vragen in verband met de productieresultaten die jullie behalen?

Pieter-Jan en Ine: " Dit verschilt naargelang de ronde maar we mikken met onze reguliere kippen op een uitlaatgewicht van goed 1,9 kg op 32 dagen en weglanders van 2,7 kg op 41 dagen. We geven zoals de meeste vleeskuikenhouders een combinatie van korrelvoer en volle tarwe en indien interessant van prijs ook CCM. We mikken op een voerconversie in onze rondes van circa 1,55.

Besluit

De familie Van Dijk-Nooijen zijn topondernemers die goed overdacht investeerden in hun toekomstgerichte bedrijven. Minimaal energieverbruik (isoleren!), aandacht voor dierenwelzijn (licht !) en bioveiligheid staan bij hen hoog in het vaandel. Bemerkt verder dat ze ook actief lid zijn van het bestuur van de Landsbond in Limburg.

Meer info over de isolatieoplossingen van Recticel Insulation?

Surf naar
<https://www.recticelinsulation.com/be-nl/agrarische-gebouwen>

FEEL
GOOD
INSIDE

De gladde, met gecoate aluminium cachering voorziene Powerline® isolatieplaten worden in kunststofprofielen bevestigd onder de gordingen en zorgen voor een mooi egaal oppervlak en uitstekende lichtspreading.

Met deze Powerline® isolatieplaten wordt een mooi, egaal en goed te reinigen plafond bekomen.

Pieter-Jan koos voor de Powerline® isolatieplaten van Recticel Insulation omwille van de goede thermische eigenschappen gecombineerd met de hoge weerstand tegen brand.

Quiz: test je kennis van de Europese pluimveesector

Van AVEC, de vereniging van de Europese pluimveeslachterijen en verwerkers en zowat de stem van de Europese pluimveesector, ontvingen we eind vorig jaar een quiz om je kennis van de sector te testen. De meeste van de 10 vragen komen uit deze quiz maar enkele hebben we aangepast aan Vlaamse omstandigheden. Test of je op de hoogte bent van je sector. Let op, soms zijn meerdere antwoorden correct!

Vraag 1: Vleeskippen groeien nu veel sneller dan 30 jaar geleden: waaraan is dit hoofdzakelijk te wijten?

- A: door clonings technieken op de selectiebedrijven
- B: door selectie op productieparameters
- C: door gebruik van groeipromotoren

Vraag 2: Hoeveel kg voeder is er gemiddeld in de EU nodig om 1 kg kip te produceren?

- A: 1 kg
- B: 1,7 kg
- C: 2 kg

Vraag 3: Welke van de volgende aanbevelingen zitten in de EU welzijnsdirectieve voor vleeskippen (2001/43)?

- A: alle kuikens moeten permanent over droog en los strooisel beschikken
- B: dagelijks moet men minstens twee inspectiebeurten in de stallen uitvoeren
- C: stallen moeten uitgerust zijn met verlichting met minimum 20 lux en een 24 u lichtschema aanhouden

Vraag 4: De kritisch belangrijke antibiotica moeten omzichtig worden ingezet. Flumequine is zo'n kritisch belangrijk antibioticum. Hiervoor geldt:

- A: dat jij, als veehouder, dit antibioticum uit jouw geneesmiddelenvoorraad mag halen en op elk moment vrij mag gebruiken.
- B: dat jouw dierenarts eerst moet aantonen dat de bacterie die je wil bestrijden, niet meer gevoelig is aan andere niet-kritisch belangrijke antibiotica. Pas dan kan hij een kritisch belangrijk antibioticum gebruiken.
- C: dat jouw dierenarts mag beslissen om dit antibioticum te gebruiken zonder verplichte laboanalyses.

Vraag 5: Welke van de volgende maatregelen zijn belangrijk om de bioveiligheid op pluimveebedrijven te verzekeren?

- A: problemen met knaagdieren voorkomen
- B: wisselen kledij en schoeisel tussen 'vuile' en 'propre' zone
- C: wassen en ontsmetten van de handen vooraleer betreden van de stallen

Vraag 6: Voor 2004 werden jaarlijks in de 15 EU landen meer dan 200.000 besmettingen met salmonella bij mensen gerapporteerd (op 345 miljoen mensen). Hoeveel waren er dit in 2014 in een EU met 29 lidstaten (513 miljoen inwoners)?

- A: 200.000
- B: 120.000
- C: minder dan 90.000

Vraag 7: In welk van deze EU landen is het verplicht om de origine van het pluimveevlees op de menukaart te zetten?

- A: in alle EU landen
- B: in geen enkel EU land
- C: in Finland

Vraag 8: Welke vleessoort wordt in de grootste hoeveelheid in de EU geïmporteerd?

- A: varkensvlees
- B: pluimveevlees
- C: rundsvlees

Vraag 9: waar in de wereld at men in 2018 het meeste pluimveevlees per inwoner?

- A: in Noord Amerika
- B: in Zuid Amerika
- C: in Azië

Vraag 10: worden in België de meeste legkippen gehouden in

- A: kooisystemen
- B: niet kooisystemen
- C: of zowat evenveel in kooi- als niet kooisystemen?

Antwoorden zijn te vinden op pagina 32

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's
0475.555834

info@agrovastgoed.be ■ www.agrovastgoed.be

Donderdag 16 januari om 19.30 u, Tielt
Dinsdag 28 januari om 19.30 u, Geel

Denktank 'De Andere Kip'

inagro

ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

Op 1 januari 2018 ging het **demonstratieproject De Andere Kip** van start. Focus van *De Andere Kip* ligt op het demonstreren hoe in Vlaanderen een alternatieve vleeskip vanuit een coöperatieve samenwerking in de markt kan gezet worden. Het doel is het uitwerken van twee concepten die vrij ver uit elkaar liggen, voor de Vlaamse markt. Eén daarvan legt zich toe op een hoger dierenwelzijn, een ander besteedt extra aandacht aan het milieu. Technische en bedrijfseconomische haalbaarheid wordt momenteel bestudeerd.

Ondertussen wordt ook gezocht naar strategieën om deze **kippen vanuit een coöperatieve samenwerking op de markt te brengen**. In een vierde denktank die kadert in dit project, zal hierop dieper worden ingegaan. Samenwerking tussen producenten kan een grote meerwaarde betekenen. We refereren hierbij naar het kwaliteitslabel Tomabel. Dit initiatief kwam van een aantal tomatentelers anticiperend op bulkproductie van tomaten waarbij weinig gedifferentieerd werd naar kwaliteit. Misschien is zoiets ook wel mogelijk voor braadkippen?

Ben je geïnteresseerd om hierover meer te weten te komen en samen na te denken over de mogelijkheden om de Vlaamse markt te betreden, dan ben je van harte welkom

- in **Tielt** op **donderdag 16 januari** vanaf 19.30 uur (El Parador, Ruiseleedsesteenweg 11, 8700 Tielt)
OF
- in **Geel** op **dinsdag 28 januari** vanaf 19.30 uur (Proefbedrijf Pluimveehouderij vzw, Poel 77, 2440 Geel)

Wil je erbij zijn, graag inschrijven via www.inagro.be/inschrijven.

Voor deelnemende landbouwers voorzien we een forfaitaire vergoeding van 25 euro voor aanwezigheid en een kilometervergoeding.

Bron foto bovenaan: Adofpress

PROGRAMMA

Korte toelichting bij projectdoelstellingen en stand van zaken

door Evelien Lambrecht, Inagro

Coöperatieve samenwerking als hefboom voor innovatie: mogelijke voordelen en aandachtspunten, hoe beginnen + praktijkvoorbeelden

door Anne-Marie Vangeenberghe, Innovatiesteunpunt en Cera

Getuigenis van Tomabel - Hoe zijn ze er toe gekomen? Welke hindernissen moesten ze overwinnen?

door Henk Van de Velde, Tomabel

Discussieronde over hoe dit in de praktijk gebracht zou kunnen worden in de pluimveesector

Mogelijkheid tot napraten met een drankje

PRAKTISCH

- Waar en wanneer? Tielt: El Parador, Ruiseleedsesteenweg 11, 8700 Tielt - Donderdag 16 januari om 19.30 u
Geel: Proefbedrijf Pluimveehouderij vzw, Poel 77, 2440 Geel - Dinsdag 28 januari om 19.30 u
- Inschrijven? Gratis deelname, inschrijven via www.inagro.be/inschrijven.
- Meer info? Voor vragen mail of bel
- Kathleen Storme, kathleen.storme@inagro.be of 051 27 33 87.
 - Evelien Lambrecht, evelien.lambrecht@inagro.be, 051 14 03 49

ILVO

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

Inagro vzw
leperseweg 87
8800 Rumbeke-Beitem

051 27 32 00
info@inagro.be
www.inagro.be

ondernemen in
west-vlaanderen

GD in Nederland ontwikkelt een praktische virusscan

tekst en beeld: Luc Maertens

Virussen zoals bijvoorbeeld reovirus en Gumborovirus, zijn erg resistent en kunnen lang overleven in de stal. Adequate reiniging en desinfectie hebben grote invloed op de hoeveelheid aanwezige virussen ná de schoonmaak en leegstand. Het is echter lastig om de getroffen maatregelen te evalueren omdat de starthoeveelheid virus niet meetbaar is. De huidige methode om de hygiëne in de stal te meten, via de rodac-plaatjes, zijn hiervoor ongeschikt. Deze plaatjes meten namelijk alleen het aantal aanwezige bacteriën, terwijl naakte virussen lastiger zijn om te neutraliseren.

Innovatieve virus check

In Nederland heeft de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) een innovatieve manier bedacht om de aanwezigheid van virussen in pluimveestallen meetbaar te maken. Dit gebeurt door op één week leeftijd de kuikens via cloacaswabs te bemonsteren op de aanwezigheid en hoeveelheid van een vijftal darmvirussen. De totaaluitslag van de vijf kwantitatieve PCR's geven een indruk over het succes van de schoonmaak en desinfectie van het hok. Dit wordt inzichtelijk gemaakt door middel van een 'Stoplicht' genaamd VIR-check.

Samenwerking

In samenwerking met De Hoop en dierenartsenpraktijk Advée onderzoekt GD in de praktijk of een lagere hoeveelheid

Met de Vir-check kan de reiniging en ontsmetting beter beoordeeld worden.

virus aan het begin van de ronde, invloed heeft op het technisch verloop van de ronde. Tevens worden de uitslagen van de VIR-check vergeleken met de manier van schoonmaken en de desinfectie. We laten hierna de diverse partners aan dit project aan het woord.

Sjaak de Wit van GD

"De eerste praktijkresultaten van de VIR-check zijn veelbelovend. We weten sinds 2013 dat bijna honderd procent van de vleeskuikens op slachtleefijd een infectie met zowel reovirus, chicken astrovirus, avian nefritis virus-3, en rotavirus A meegemaakt heeft. En de helft van de koppels ook nog rotavirus D. Al deze virussen zijn erg resistent en overleven de leegstand met gemak. Dat betekent dus dat bij een niet succesvolle reiniging en desinfectie er 4 of 5 van deze resistente virussen op de eendagskuikens liggen te wachten. Zoveel infecties in de eerste dagen draagt niet bij tot een goede start van de kuikens.

De praktijkresultaten van de VIR-check laten gemiddeld een duidelijk verschil zien tussen stallen die intensief schoongemaakt en gedesinfecteerd zijn, en stallen waarin minder energie ingestopt is. Bij uitslagen waar het tegenvalt is achteraf vaak een verklaring te vinden. Met deze check kunnen pluimveehouders het succes van hun schoonmaakwerk en desinfectie zichtbaar maken: ik doe mijn best maar is het ook succesvol?"

Janny Hermans van Advée DAP

"Met deze virus check kunnen we de reiniging en desinfectie van de stallen nu beter beoordelen en de vleeskippenhouder optimaler begeleiden om gezondere omstandigheden te creëren en bijgevolg de dieren optimaal te laten presteren.

Het belangrijkste aan de VIR-check is de extra aandacht voor het stukje leegstand, R&O en opvang van de kuikens. We hebben nu een instrument in handen

om enigszins meetbaar te maken wat daar gebeurt. Dit is geen zwart-wit uitslag, maar moet worden gezien in het totaalplaatje. Het bespreekbaar maken van de uitslag van de VIR-check met de veehouder, liefst samen met de andere erfbetreders en eventueel de schoonmaakploeg, kan zorgen voor extra bewustwording. Het opschrijven van het gebruikte R&O protocol met alle handelingen, gebruikte middelen, dosering en inwerktijd is belangrijk. Hopelijk biedt dit aanknopingspunten, zodat de volgende leegstand het effect van alle gepleegde inspanningen geoptimaliseerd wordt.

Een kuiken dat op jonge leeftijd tegen veel kiemen aanloopt, zal een slechtere start hebben dan een kuiken dat geen strobreed in de weg gelegd wordt. Natuurlijk zijn er ook nog andere factoren van belang, zoals kuikenkwaliteit, vloertemperatuur enz. Ik ben benieuwd wat de koppeling met de technische resultaten gaat opleveren. Bij een hoge virusdruk op dag 7 kan een kuiken in de rest van de ronde waarschijnlijk nog veel compenseren waardoor de eindresultaten in week 6 niet direct tegen hoeven te vallen. Uit het veldonderzoek bij reguliere vleeskuikenbedrijven in Nederland die we samen met GD en De Hoop uitvoeren komen interessante resultaten. Maar het leukste is dat de meeste pluimveehouders enthousiast worden van de mogelijkheden van de VIR-check. Het interpreteren van de uitslagen van de VIR-check en de opvolging van het koppel in de stal maken het plaatje compleet. In het totaalplaatje van begeleiding dat AdVee biedt (met ons motto: een goed advies begint en eindigt in de stal) past deze virusscan uitstekend”.

Flamur Llapashtica van De Hoop Mengvoerders

“Als veevoederleverancier ondersteunt de firma De Hoop sterk dit onderzoek van GD. We zijn zelf ook met name benieuwd naar de resultaten van deze veldproef, om te zien in hoeverre de aanwezigheid van darmvirussen naast de algehele gezondheidsstatus van het koppel ook de technische resultaten beïnvloed. Het lijkt logisch dat kuikens die in een bacterie- en virusarme omgeving terechtkomen beter presteren, maar toch zijn er uitzonderingen. Deze darmvirussen zijn ook variabel pathogeen, en geven niet in alle gevallen even grote darmschade of ziekteverschijnselen.

Ook zijn er uiteraard veel andere factoren die de resultaten beïnvloeden zoals voer, water en stalklimaat die ten alle tijden optimaal moeten zijn. Wanneer kuikens continu afweer tegen bacteriën en virussen moeten opbouwen kost dat heel veel energie en aminozuren. Daardoor blijft er minder energie over voor groei.

Wat we nu doen bij een bepaalde aantoonbare druk van darmvirussen, die in meer of mindere mate darmschade veroorzaken, is in samenspraak met de pluimveehouder en dierenarts de vertering en weerstand van het kuiken ondersteunen door middel van toevoegingen/wijzigingen in het voer of via andere mogelijkheden. Maar beter is om het probleem aan te pakken bij de bron. Met de VIR-check kunnen we meten tegen welke virussen

en hoeveelheid van deze virussen een eendagskuiken aanloopt bij het aankomen in de stallen, wat met een hygiënogram (rodac plaatje) dus niet kan. Dit toont dus aan hoe succesvol de reiniging en ontsmetting tijdens vorige leegstand was, en dit is van grote waarde. Dit geeft ons de kans om kritisch naar het schoonmaak en desinfectieprotocol te kijken en in onderling overleg aanpassingen door te voeren waar nodig. We zien ook vaak dat kleine wijzigingen een grote impact kunnen hebben op het resultaat”.

“De afgelopen jaren heb ik in het binnen en buitenland veel kennis vergaard over het reinigings- en ontsmettingsproces, en ook verscheidene producten en werkwijzen bestudeerd. Iedere pluimveehouder heeft wel zijn eigen visie en manier van werken, het is dan ook niet het doel om met ‘hét’ protocol naar buiten te treden. Ieder bedrijf heeft zijn mogelijkheden, wensen en noden. Maar het loont om dit eens onder de loep te nemen aan de hand van de resultaten van de VIR-check. Met de VIR-check hebben we nu een mooie tool erbij om meer inzicht te krijgen over hoe succesvol de reiniging en ontsmetting was afgelopen leegstand en dit bespreekbaar te maken met pluimveehouder en dierenarts. Niet om met de vinger te kunnen wijzen”.

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Hoe zorgt u voor een vlotte start met optimale resultaten?

tekst en beeld: Philippe Gelaude, pluimveedierenarts DGZ

Een stressvrije opstart van de kuikens en een goed opstartmanagement. Het zijn twee elementen die kunnen helpen om het antibioticagebruik op het pluimveebedrijf te verminderen. Beide zorgen ook voor optimale resultaten. Maar welke factoren bepalen een goede opstart? DGZ zet ze voor u op een rij.

1. De stal reinigen en ontsmetten: cruciaal voor een goede start

Opstartmanagement start niet met levering van de kuikens, maar begint al op het einde van de vorige ronde. Voor een goede start zijn een goede reiniging en ontsmetting tijdens de leegstand cruciaal. Tal van virussen en bacteriën zijn resistent in de omgeving. Daarom is het belangrijk om extra grondig te reinigen wanneer er tijdens de afgelopen ronde problemen waren met Salmonella, Gumboro, reovirus, adenovirus ... De kans op herbe-

smetting schuilt soms letterlijk in een klein hoekje. Ontsmetting van de stal zal dus pas optimaal zijn na een grondige reiniging.

Tip: Hou bij gebruik van ontsmettingsmiddelen rekening met de dosis die u gebruikt. Denk er ook aan dat plassen in de stal het product kunnen verdunnen, waardoor zijn werking vermindert. Ook de omgevingstemperatuur en de contacttijd spelen mee.

Meer info over reinigen en ontsmetten van de stallen vind je hier: <https://www.dgz.be/reinigen-en-ontsmetten-van-stallen>

2. Klimaat: van groot belang voor de ontwikkeling van het kuiken

Eens de stallen en al het gebruikte materiaal gereinigd en ontsmet zijn, kan men de stal klaarmaken voor de levering van nieuwe kuikens. Als de kuikens worden opgevangen in een goed klimaat, draagt dit bij tot de gezondheid van de dieren en dus ook tot betere technische resultaten. Wat bepaalt een goed klimaat?

a. Temperatuur

Eëndagskuikens zijn niet in staat om hun lichaamstemperatuur zelf op peil te houden, dit kunnen ze pas op latere leeftijd. Daarom zijn ze gedurende de eerste 10 dagen voornamelijk aangewezen op het klimaat in de stal. Het is al aangetoond dat koudestress aanleiding kan geven tot verhoogde uitval en verminderde darmgezondheid bij het kuiken. Hoelang de stal best op voorhand wordt opgewarmd, hangt af van de mate waarin hij is afgekoeld. En dat is dan weer afhankelijk van heel wat verschillende factoren zoals seizoen, duurtijd van de leegstand ... Belangrijk is dat, op het moment dat de kuikens geleverd worden, de vloertemperatuur minstens 28°C is. De richtlijn voor strooiseltemperatuur is vastgesteld op 30°C. Ook de luchttemperatuur is van groot belang, waarbij regelmatig wordt verwezen naar 32-33°C. Bij kuikens afkomstig van jonge moederdieren wordt de staltemperatuur best een extra graad verhoogd. Let erop dat de sensoren op kuikenhoogte of op maximum 30 cm boven de vloer hangen. Tip: Wilt u graag een idee hebben van de kuikentemperatuur? Dat kunt u doen door de tenen van het kuiken tegen uw wang te houden: deze mogen niet koud aanvoelen. Beter nog is om bij een aantal kuikens de cloacatemperatuur te meten (moet ongeveer 40°C bedragen).

b. Relatieve luchtvochtigheid

Niet alleen de omgevingstemperatuur maar ook de relatieve luchtvochtigheid (RV) bepaalt de gevoelstemperatuur voor het kuiken. Bij een lage RV zal het kuiken via de ademhaling meer vocht verliezen aan zijn omgeving waardoor het warmte verliest. Bij een te lage RV is de omgeving stoffiger en drogen de slijmvliezen uit waardoor het kuiken gevoeliger wordt voor ademhalingsproblemen. Idealiter streeft men de eerste week naar een RV van ongeveer 60%. Dit laatste vormt een uitdaging bij stallen waarin geen warmtekanonnen met verbranding in de stal worden gebruikt. Klassieke warmtekanonnen met verbranding in de stal produceren namelijk naast warmte ook vocht.

Tip: Is de RV bij opstart te laag? Dan kunt u de muren bevochtigen of kan het spray-koelingssysteem bijdragen tot een verhoging van de RV. Hou hierbij wel de staltemperatuur in de gaten.

Probeer zoveel mogelijk het resultaat van deze formule na te streven: luchttemperatuur + relatieve luchtvochtigheid = 90 + leeftijd in weken.

c. CO²

De organen bij een pasgeboren kuiken zijn nog niet volledig ontwikkeld. Hiervoor is naast voeding ook voldoende zuurstof nodig. Zelfs op deze jonge leeftijd is een minimumventilatie noodzakelijk en dient het CO² gehalte lager te zijn dan 3500ppm.

Tip: Hou in de gaten dat er geen tocht ontstaat of dat er koude lucht neerslaat op de kuikens, want in die gevallen is er een verhoogde kans op ademhalings symptomen of te sterke afkoeling van de jonge kuikens.

3. Water: vermijd bacteriële verontreiniging

Spoel de drinkleidingen altijd enkele uren door vooraleer de kuikens geleverd worden. In het begin van de ronde is het waterverbruik door de kuikens lager. Door de lagere doorstromingsnelheid in de leidingen in combinatie met de hogere staltemperatuur is er een groter risico op bacteriële verontreiniging. In de eerste week van de ronde is het aangeraden de leidingen elke dag te spoelen. Blijf dit ook regelmatig doen tijdens de rest van de ronde.

Nog enkele punten van aandacht:

- Wanneer was de laatste bacteriologische controle van het drinkwater? En werd deze genomen op het einde van de drinklijn in de stal? De aanwezigheid van een biofilm kan verontreiniging in de drinklijnen veroorzaken. Daarom weet men enkel bij monsters die op het einde van de leiding genomen worden exact wat de kwaliteit van het drinkwater is.
- Ga bij de start van de ronde na of alle drinknippels nog werken en niet lekken of vast zitten.
- De eerste uren na opzet worden de nippels best op ooghoogte geplaatst; verhoog ze naarmate de dieren ouder worden. Oudere dieren drinken best met gestrekte hals.

Tip: Het is aangeraden om ook na elke toediening van medicatie of vaccins via het drinkwater de leidingen door te spoelen.

4. Voer: voldoende en zo snel mogelijk voorzien

Zorg ervoor dat kuikens na opzet niet alleen zo snel mogelijk over water kunnen beschikken maar ook over voer. Dit heeft een positieve invloed op hun darmgezondheid en bevordert de opname van de dooierrest. Controleer of de kuikens voldoende voer opeten: vier uur na opzet dient 80% van de kuikens al een gevulde krop te hebben en na 24 uren minstens 95%.

Tip: Idealiter rekent men per kuiken een hoeveelheid voer op kuikenspapier dat minstens gelijk is aan zijn lichaamsgewicht.

5. Kijk: het gedrag van de kuikens vertelt heel wat over hun comfort

Enkele uren na opstart van de kuikens is het belangrijk om te controleren hoe de dieren zich gedragen. Het gedrag van de kuikens vertelt je vaak meer dan de sensor in de stal. Als de dieren zich gelijkmatig over de volledige stal spreiden, betekent dit dat het klimaat goed is. Als ze echter groepjes vormen of zich langs de zijanten van de stal groeperen, hebben ze respectievelijk te koud of te warm. Als de dieren een bepaald deel van de stal mijden, kan dit wijzen op tocht of een koudeval van lucht langs slecht sluitende ventielen.

Tip: Controleer het gedrag van de dieren meermaals tijdens de eerste week en stuur bij waar nodig

Agribex: van productiemodel naar duurzaam verdienmodel

tekst en beeld: Clem Reynders

Van 3 tot en met 8 december had in de Brusselse eeuwfeestpaleizen de 71ste editie plaats van Agribex, zeg maar het "landbouwsalon". Niet minder dan 4 ministers tekenden present op de opening: federaal landbouwminister Denis Ducarme, Waals minister-president Willy Borsus, federaal minister van volksgezondheid Maggie De Block en Vlaams minister-president Jan Jambon.

De excellenties lieten zich royaal informeren over het centrale thema van de beurs: aandacht voor het duurzaam verdienmodel zonder evenwel de economische invalshoek te verwaarlozen. Dat ook de landbouwersvrouwen extra in het zonnetje werden gezet was een opsteker voor het werk en de inzet, vaak in de schaduw, van onze boerinnen.

Mechanisatie

Agribex 2019 borduurt voort op de weg die de vakbeurs al enkele jaren geleden insloeg; inzetten op mechanisatie. Met die keuze zit het Brussels salon op de golflengte van het Duitse Agritechnica en zijn Franse tegenhanger SIMA in Parijs. Items die met de pluimveehouderij te maken hebben zijn dan ook eerder schaars maar ze zijn niettemin aanwezig. Bovendien blijft deze tweejaarlijkse hoogmis van de landbouwsector toch een afspraakplaats waar land- en tuinbouwers, en dus ook pluimveehouders, zich verbonden voelen als lid van een grote familie die toch nog solidaire trekjes heeft.

Gouden aar voor de ammoniaksensor

Tijdens Agribex werden ook de nieuwigheden bekroond. In de categorie van de "gouden hoef" kreeg de ammoniaksensor van MacView de hoogste onderscheiding. De MacView NH3 Analyzer is een ammoniaksensor op basis van optische technologie die kan ingezet worden in zowel rundvee-, varkens- als pluimveestallen. Het gebruik van het systeem richt zich meer op monitoring, procesbewaking en preventie. Veehouders die willen weten welke processen zich afspelen in en rondom de stal krijgen via deze metingen een duidelijke inzage in het bedrijfsproces en de luchtkwaliteit.

Niet minder dan 4 excellenties waren present op de opening. We herkennen Willy Borsus, Jan Jambon, Denis Ducarme en Maggie De Block tijdens de overhandiging van de onderscheidingen van de nieuwigheden.

Door inzicht in deze materie kan het bedrijfsproces verder geoptimaliseerd en verbeterd worden. Concreet betekent dit verlaging van de emissie, verlaging van de ziektedruk van het vee en verbetering van de luchtkwaliteit. Via mymacview.com heeft de veehouder een tool ter beschikking om de data te kunnen inzien. Het systeem vraagt geen installatie van software en/of techniek. De MacView Ammonia Sensor kreeg onlangs de Zeeuwse innovatieprijs.

Waalse lokale gastronomie

In de stand van de Waalse promotieorganisatie Apaq-W, de tegenhanger van onze VLAM, werd doorlopend promotie gemaakt voor de Waalse streekproducten; het verhaal van de korte keten.

In de stand werd een leuke wedstrijd georganiseerd. Onder het motto, de juiste prijs voor een landbouwproduct, mochten bezoekers, door de juiste prijs in te schatten van een landbouwproduct, deelnemen aan een wedstrijd. De diverse productiemethodes van onze eieren en vleeskippen kwamen daarbij ook aan bod. De wedstrijd klaagt de grote kloof aan tussen de prijs die de boer betaalt en het kasticket dat de consument ontvangt. Op de website www.prixjuste.be kunnen producenten de mogelijkheden bekijken om een label voor hun product aan te vragen.

In de stand lag ook een uitgebreide brochure over de Waalse pluimveehouderij die sterk georiënteerd is op de alternatieve sector. Zo telt de regio 220.000 bio-legkippen, verdeeld over 35 bedrijven. De totale Waalse eiproduktie schommelt rond de 224 miljoen; dit cijfer dekt slechts 30 procent van de totale consumptie. Het aantal vleeskippenhouders wordt op 300 geschat. De kleine helft kiest voor alternatieve productiemethodes.

Lumix (Recticel): beter welzijn voor de kippen

Recticel Insulation stelde op Agribex een nieuwigheid voor de varkens- en pluimveesector voor: Lumix. Het gaat hier om een nieuw soort thermische isolatieplaat ontworpen om het welzijn te verbeteren in pluimveestallen. Minister Ben Weyts, die in de namiddag de beurs bezocht, liet zich in de stand uitgebreid informeren over deze nieuwigheid die voor een stuk inspeelt op de biologische sector.

Kippen leven graag in de schaduw. Lumix is de eerste thermische isolatieplaat voor agrarische gebouwen met een speciaal ontworpen donkere bekleding die licht absorbeert in plaats van reflecteert. De plaat creëert natuurlijke, gezonde en stressvrije omstandigheden voor de kippen. De plaat biedt bovendien uitstekende thermische prestaties en draagt bij tot een comfortabele stalomgeving. Klassieke isolatieplaten zijn afgewerkt met een witte reflecterende laag. Overmatige reflectie en verblinding zorgt bij de dieren voor stress die zijn weerslag heeft op de productie van vlees en eieren.

Actisweep: schone oppervlaktes

De Actisweep van het bedrijf Re-Agri uit Havelange is een getrokken of duwende veegborstel die voor een schone hoes-omgeving zorgt. De veegborstel kan ingezet worden om grond, afval, compost, veevoeders, mest, zaagsel, zand, aarde, klei te verwijderen.

De borstel past op vrijwel alle soorten machines, vergt geen onderhoud en is beschikbaar in breedtes van 1,5 tot 4,8 meter. De fabrikant garandeert voor de borstels een levensduur van 1000 km.

Total Water Care

Tussen al het mechanisch geweld vonden we hier en daar toch nog standhouders die diensten en producten aanboden zoals Cid Lines en Schippers die met de toepassing van Summit Water Systems een totaal waterbehandelingsprocedé voorstelt van bron tot dier. Summit is een dochteronderneming van MS Schippers. Total Water Care maakt zich sterk dat de veehouder het behandeld water voor zijn dieren zelf kan drinken. Meer info op www.totalwatercare.nl

In de stand van Wallonië konden bezoekers, via een wedstrijd, raden naar de juiste prijs van onze landbouwproducten.

Minister Ben Weyts liet zich in de stand van Recticel uitvoerig informeren over deze thermische isolatieplaat die inspeelt op dierenwelzijn.

Deze veegborstel, beschikbaar in werkbreedtes van 1,5 tot 4,8 meter, zorgt voor een schone hoes-omgeving.

Nieuw: Beroepsgoederen en cliënteel: aan wie behoren ze toe?

tekst: Solange Tastenoye

Hebt u een landbouwbedrijf en bent u gehuwd zonder huwelijkscontract, dan vraagt u zich misschien wel eens af of al uw toestellen en materialen die u binnen uw bedrijf gebruikt, van u zijn of dat ze eveneens toebehoren aan uw huwelijkspartner! Onlangs wijzigde onze wetgeving inzake het huwelijksvermogensrecht en werden onduidelijkheden hieromtrent weggewerkt. We zetten hier een paar belangrijke punten op een rij voor wat betreft het wettelijk huwelijkscontract.

Wat houdt het "wettelijk huwelijkscontract" precies in?

We hebben nog steeds drie grote huwelijkscontracten, nl. het wettelijk huwelijkscontract, een contract met volledige scheiding van goederen en een algehele gemeenschap van goederen.

Heeft een gehuwd koppel geen huwelijkscontract afgesloten, dan is het verkeerd te denken dat er ze geen hebben! Elk gehuwd koppel zal over een huwelijkscontract moeten beschikken en moet een bepaald huwelijksstelsel kiezen. Bij overlijden of echtscheiding, moet er kunnen nagegaan worden welk goed aan wie toebehoort.

Een echtpaar dat zelf geen keuze maakt en dus geen huwelijkscontract afsluit zal sowieso onder toepassing vallen van het "wettelijk stelsel" (het wettelijk huwelijkscontract).

Dit "wettelijk stelsel" bestaat uit drie vermogens :

- Het eigen vermogen van de man;
- Het eigen vermogen van de vrouw;
- Het gemeenschappelijk vermogen.

Binnen het wettelijk huwelijkscontract zijn de goederen en schuldvorderingen die aan elk van beide echtgenoten toebehoren op de dag van het huwelijk en die welke ieder van hen tijdens het huwelijk verkrijgt door schenking, erfenis of testament, eigen goederen.

Hieruit kunnen we opmaken dat er twee soorten goederen zijn, nl. deze die de echtgenoten reeds bezaten vóór het afsluiten van hun huwelijk en de goederen die zij tijdens hun huwelijk krijgen.

Dit betekent dat alle goederen die de echtgenoten hadden voordat ze in het huwelijk traden, hun eigen goederen blijven. Dus zowel roerende goederen (bv een auto), onroerende goederen (een perceel grond, een woning, een bedrijf...) en ook schuldvorderingen (gelden dus die ze iemand moeten krijgen) blijven eigen voor zover ze eigen waren vóór het huwelijk.

Voorbeelden:

- kocht u een pand aan vóór uw huwelijk om er uw praktijk in onder te brengen, van is dat pand van u;
- erft u een perceel grond van een oom tijdens uw huwelijk, dat is dit perceel van u;
- had u vóór uw huwelijk een spaarboekje met 10.000 € erop, dan is dat eigen geld;
- krijgt uw huwelijkspartner tijdens het huwelijk een som geld van haar/zijn ouders, dan is dat geld van hem/haar;
- heeft uw huwelijkspartner een auto van vóór het huwelijk, dan is die wagen van hem/haar.

Wat met de "beroepsgoederen"?

"Beroepsgoederen" zijn alle goederen, benodigdheden, werktuigen, ed. die men nodig heeft voor het uitbaten van zijn beroep of bedrijf en die alleen hiervoor gebruikt worden. Het gaat alleen om roerende goederen; onroerende goederen zoals gronden en gebouwen komen niet in aanmerking.

Het recht over deze beroepsgoederen zijn binnen het wettelijk huwelijkscontract dus eigen.

Opgepast!

Werden deze goederen voor het uitoefenen van een bedrijf aangekocht met gemeenschapsgeld, dan zal er later indien het huwelijkscontract ontbonden wordt, moeten overgegaan worden tot een verrekening!

Het cliënteel

Onder de oude wetgeving werd geen antwoord gegeven op de vraag aan wie het cliënteel toebehoorde. Deze vraag moest in de praktijk worden opgelost! Dit is nu veranderd! De nieuwe wetsregels bepalen dat het cliënteel van de echtgenoot die een bepaald beroep uitoefent, tot zijn eigen vermogen behoren voor wat betreft het recht. Maar... gaat het om de vermogenswaarde van dit cliënteel, dan behoort dit tot het gemeenschappelijk vermogen ((hetzelfde als voor de beroepsgoederen dus)!

Juridisch adviesbureau Solange Tastenoye
www.solangetastenoye.be

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

Leievoeders neemt pluimveevoederactiviteit Klaasen & Co over

Leievoeders nv uit Waregem neemt de pluimveevoederactiviteit van het Kempense veevoederbedrijf Klaasen & Co uit Ravels over. Hiermee realiseert Leievoeders zijn tweede grote uitbreiding in minder dan een jaar tijd, nadat het eind 2018 ook al het Poperingse Cibus nv onder de vleugels nam.

Klaasen & Co wil zich verder toespitsen op de soepkippenverwerking en de braadkippenproductie. Alleen hun pluimveevoederproductie komt nu dus in handen van Leievoeders.

Leievoeders, dat zowel actief is in veevoeding voor varkens, rundvee als pluimvee, produceert eveneens groene stroom voor een 7.000-tal gezinnen. Door de overname van Cibus vorig jaar verhoogde Leievoeders zijn omzet aanvankelijk van 120 miljoen naar 160 miljoen euro. Nu komt daar nog eens 25 miljoen bij van de pluimveevoederactiviteit van Klaasen & Co wat de totale omzet van Leievoeders op 185 miljoen euro brengt.

Franse konijnselectiebedrijf Hycole in Hongaarse handen

In een persbericht, eind oktober 2019, deelde Fabien Coisne (CEO en hoofdaandeelhouder van Hycole) mee dat hij zijn belangen overdraagt aan zijn Hongaarse partners met wie hij sedert 1994 samenwerkte. Hycole is één van de toonaangevende selectiebedrijven voor konijnenhybriden, gelegen in Noord Frankrijk (Marcoing). De selectieactiviteiten werden opgestart in 1985. Aanvankelijk was het de bedoeling en verwachting dat de dochter van de CEO, die reeds 5 jaar meedraaide in het bedrijf, haar vader bij zijn pensionering zou opvolgen. Maar om persoonlijke redenen ziet ze af om het bedrijf te leiden.

In het bericht wordt verder gesteld dat het personeel, de structuur met vermeerderingscentra en de KI-stations evenals het selectiebedrijf verder operationeel blijven onder frans management. De selectie van de basislijnen zal ook verder in Marcoing plaatsvinden.

Nederlands bedrijf Van Beek neemt De Lodewijckx Groep over

De Lodewijckx Groep uit Tessenderlo wordt vanaf volgend jaar geïntegreerd in de Nederlandse Van Beek Group. Binnen de nieuwe groep, die hierdoor de 2de grootste eiverwerker in Europa wordt, behoudt Lodewijckx wel zijn zelfstandigheid om verder door te groeien en nieuwe producten te ontwikkelen. Door de overname geeft de Van Beek Group dan weer toegang tot nieuwe markten.

De Lodewijckx Groep is een familiebedrijf dat uitgegroeid is tot de belangrijkste leverancier van hoogkwalitatieve eieren en eiprodukten in ons land. Gekende merknamen zijn Cocovite (vloeibare eiprodukten), Pulviver (eipoeders) en het Ovyta merk ei. Door het zusterbedrijf Euro Ei, onderdeel van de Lodewijckx groep, wordt de Belgische retail beleverd met verpakte eieren. De omzet van de Lodewijckx Groep bedroeg in 2018 bijna 100 miljoen euro en er zijn een 120tal mensen tewerkgesteld. Naast pak- en eiverwerkingsstation bezit het bedrijf ook over 4 eigen legkippenbedrijven met verschillende houderijsystemen.

Er was al enige tijd sprake van overname of samenwerking met een passende partner o.a. omwille van de generatiewissel. Met deze overname komt er duidelijkheid en de broers Guy en Bert blijven actief in het bedrijf dat verder door Bert zal geleid worden. Voor het personeel verandert er niks, de drie fabrieken en ook de Belgische entiteit blijft behouden.

HET „SPECHT VARIA PLUS“ SYSTEEM
Het Specht Varia Plus Systeem is het resultaat van meer dan tientallen jaren ervaring.

Meer ruimte per kip voldoet aan de eisen voor het dierenwelzijn.

Uitstekend overzicht zowel onder de installatie als ook op de verschillende etages.

Voer, water, rustzones en nesten op elke etage beschikbaar.

De nesten aan de buitenkant vergemakkelijken een goede controle.

Met behulp van de kantelbare bodem kunnen de nesten automatisch worden gesloten.

Op de brede eierbanden hebben de eieren voldoende ruimte.

Extra zitstokken boven op de installatie.

Extra niveau boven de nesten mogelijk.

Direct van de producent. Eigen productie sinds 1961.

Profiteer van onze ervaring.

Ten Elsen
GmbH & Co. KG
D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen
GSM: +49.173-8 79 65 82

Coccidiose en hittestress op het menu

tekst en beeld: Martijn Chombaere

Een uitgebreide walking dinner en live-interactie vanuit het publiek door middel van een app, de studie-avond voor braadkuikenhouders te Roeselare was beslist geen saaie bedoening. Tijdens deze avond gaf beleidsmedewerker van de Landsbond Pluimvee Martijn Chombaere stof mee om over na te denken: 'Een boer wordt altijd het volgend jaar rijk'. Daarnaast kwamen we dankzij Michiel van Leuven (Degudap) de Do's en Don'ts te weten rond vaccineren, werden we gewaarschuwd dat hittestress niet enkel een fenomeen is dat zich voordoet in de zomer en lichte Sofie Kilroy, accountmanager bij Elanco, hun HTS-systeem toe.

Cocciostatica essentieel voor optimale darmgezondheid

Bij het neerzetten van sterke technische cijfers is een optimale darmgezondheid cruciaal. De darmparasiet *Eimeria*, die coccidiose veroorzaakt, is nefast voor de darmgezondheid. Iedereen is er dan ook unaniem over eens dat cocciostatica essentieel zijn om een optimale darmgezondheid te bewerkstelligen. Te pas en te onpas cocciostatica toedienen heeft echter weinig nut, de mate aan effect staat of valt met een gedegen cocciostaticaprogramma dat gebaseerd is op het verloop van de verschillende *Eimeria*-stammen zodat het juiste middel op het juiste moment kan ingezet worden om een maximale return te hebben.

Het juiste middel op het juiste moment

Om het juiste middel op het juiste moment in te zetten is het belangrijk om de darmkwetsbaarheid te monitoren en te analyseren zodat er kan nagegaan worden wanneer en in welke mate coccidiose zich op een bedrijf manifesteert. Elanco heeft hier bijvoorbeeld het Health Tracking System (HTS) voor ontwikkeld waarbij telkens 5 representatieve kuikens per stal worden onderzocht op meer dan 34 parameters waarbij het resultaat uitgedrukt wordt in de intestinale integriteitsscore (I^2). Waarbij 1 punt verbetering in I^2 overeenkomt met 2 punten voederconversie volgens analyses uit de HTS-data.

Isabelle Hoschet: "Hittestress is niet enkel een probleem in de zomer"

Sofie Kilroy: "Eén punt verbetering van I^2 score komt overeen met 2 punten voederconversie".

Verloop *Eimeria* spp.

Bij Ross 308, op basis van de HTS-data, is er een duidelijke piek merkbaar van de parasiet *Eimeria acervulina* (Fig. 1) die zich vooral manifesteert op een leeftijd van 22 tot 24 dagen. Direct erna volgt de piek van de *Eimeria maxima*. *E. tenella* heeft niet echt een piek, maar golft er een beetje tussendoor. Een opvallend aspect is dat *E. maxima* bij Ross 308 kuikens in de afmestfase weer ineens omhooggaat. Bij Hubbard, een trager groeiend ras, kent men een heel ander coccidioseverloop. Daar komt de coccidiosepiek later, is breder en duurt langer (Fig. 2) dan bij Ross 308 kuikens.

Het reduceren van de coccidiosedruk heeft bovendien een gunstig neveneffect, het reduceert namelijk het optreden van en de mate aan voetzollaesies door een betere strooiselkwaliteit.

Wat is hittestress

Hittestress, een gekend fenomeen dat iedereen automatisch linkt aan de zomer. Doch het probleem kan zich in elk jaargetijde voordoen. Isabelle Hoschet, Technical Consultant bij Elanco gaf hierover duiding.

Iedereen is wel bekend met hijgende 'pompemde' dieren, waarvan de snavel wijdt openstaat en de vleugels gespreid zijn, een typisch beeld van hittestress. Bij hittestress stijgt de lichaamstemperatuur namelijk boven het homeostatisch evenwicht. Bij te grote afwijkingen komen biologische processen in het gedrang waarbij het organisme niet meer in staat is om uit eigen beweging terug een homeostatisch evenwicht te bereiken. Hedendaagse braadkuikens worden regelmatig vergeleken met topsporters, gekenmerkt door hun zeer hoge dagelijkse groei. Om dit te kunnen bewerkstelligen is er een hoge metabolische activiteit die, vnl. door de interne organen, zorgt voor een hoge warmteproductie. Hoe hoger het metabolisme, hoe hoger de hoeveelheid warmte die geproduceerd wordt. Het

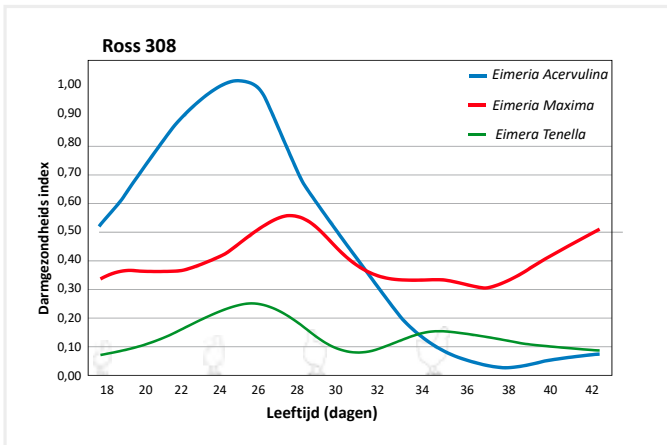

Fig. 1: Coccidioseverloop bij Ross308 op basis van de HTS-data (Elanco)

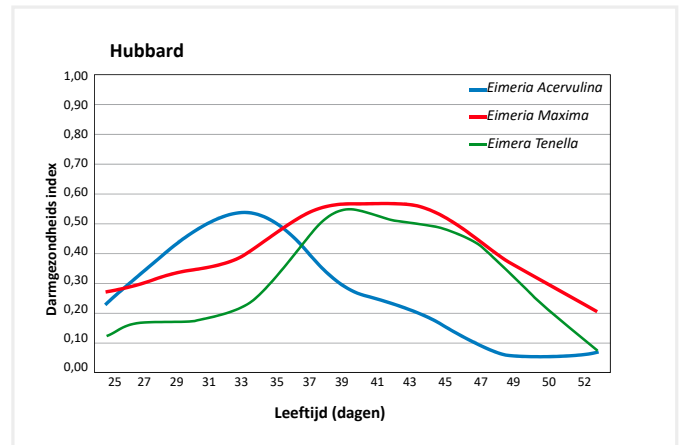

Fig. 2: Coccidioseverloop bij Hubbard op basis van de HTS-data (Elanco)

hoogste risico op hittestress situeert zich voornamelijk wanneer de groei maximaal is, los van de seizoenen. Bovendien is de ratio oppervlakte/massa van belang. Deze ratio is kleiner bij grotere dieren en deze kunnen dus moeilijker warmte afgeven.

Risicofactoren en hoe beperken

1. Temperatuur & Relatieve Vochtigheid (RV)

Bij hittestress zal de temperatuur als grootste risicofactor door de meesten naar voor worden geschoven, echter is het incorrect om louter deze parameter in beschouwing te nemen. **De relatieve vochtigheid (RV) heeft namelijk een grote impact over hoe een bepaalde temperatuur ervaren wordt**, net als de luchtsnelheid. 40 °C zal men heel anders ervaren in de woestijn dan in de tropen. De hogere luchtvochtigheid zal er namelijk voor zorgen dat er minder warmte kan worden afgegeven. Onderstaande tabel geeft een indicatie hoe dit veranderd naarmate de RV stijgt.

Leeftijd (dagen)	Temperatuur (°C boltermometer)			
	40% RV	50% RV	60% RV	70% RV
Eëndagskuiken	36,0	33,2	30,8	29,2
3	33,7	31,2	28,9	27,3
6	32,5	29,9	27,7	26,0
9	31,3	28,6	26,7	25,0
12	30,2	27,8	25,7	24,0
15	29,0	26,8	24,8	23,0
18	27,7	25,5	23,6	21,9
21	26,9	24,7	22,7	21,3
24	25,7	23,5	21,7	20,2
27	24,8	22,7	20,7	19,3

Tabel 1: Optimale luchttemperatuur voor kuikens bij variërende RV. Temperatuur bij ideale RV in functie van de leeftijd zijn in groen weergegeven.

2. Lichtbeperking en ventilatie

Een grote Franse integratie had initieel veel problemen met hypoglycemie. Door een optimalisatie van het lichtschema waarbij tijdens de eerste 7 dagen werd opgebouwd naar een donkerperiode van 4 u D, 2 uur L, 2 uur D en dit minstens aan te houden tot dag 21, werd dit probleem verholpen. Het

lichtschema is onrechtstreeks dus belangrijk om hittestress te vermijden. Door voldoende donkerperiodes in te lassen zorgt men ervoor dat het maagdarmstelsel kan rusten en zich aanpast, waardoor het de kans op hypoglycemie of suikertekort, een voorloper van hittestress, reduceert.

Een veel gemaakte fout in de herfst en in de lente, voornamelijk bij koude nachten en warmere dagen, is dat de ventilatiesnelheid wordt gereduceerd om de temperatuur te verhogen zonder de RV in het achterhoofd te houden. Een mogelijks probleem is dat hierdoor niet voldoende vocht wordt afgevoerd (RV \nearrow), waardoor de gevoelstemperatuur veel hoger ligt en er dus hittestress ontstaat. Ventileer dus op temperatuur en op RV.

3. Voeder en additieven

Vermijdt voerstoringsen of vasten, zeker bij kuikens die coccidiostatica nemen. Buiten het eenmalig laten leegkomen van de voederpannen is het belangrijk dat er constant voeder beschikbaar is in de pannen om hypoglycemie te vermijden, ook bij hittegolven. In dat geval is het aan te bevelen om reeds 12 uur op voorhand dextrose, vit C of elektrolyten te voorzien in het water. Bij voederstoringsen zijn dergelijke additieven ook ten zeerste aanbevolen.

In het verleden is Nicarbazine, een bestandsdeel van Maxi-ban, gelinkt aan een mogelijke verhoogde gevoeligheid voor hittestress. Hierop zijn er aanzienlijk wat testen uitgevoerd aan 125 ppm, al kon dit nooit 1 op 1 gelinkt worden. Dit duidt nogmaals het multifactoriële probleem aan dat hittestress is. Door andere risicofactoren zoveel mogelijk te beperken kan het maximale uit het coccidiostatica gehaald worden.

4. Stress

Het uitladen kan enige stress veroorzaken, stel daarom daags voordien de staltemperatuur in tot 18 °C en ventileer voldoende om overtollige warmte en vocht af te voeren.

5. Koelen

Met de hittegolven in ons achterhoofd is het belangrijk om indien nodig te kunnen koelen in de zomer. Hou hierbij steeds de luchtvochtigheid aandachtig in de gaten. Indien de RV boven de 60-70 % stijgt is er een verhoogd risico op hittestress.

Is er nog wel ruimte beschikbaar voor intensieve veehouderij in Vlaanderen?

tekst: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET)

De werkgroep Dierlijke productie van de ingenieursvereniging, beter gekend als ienet, organiseerde onlangs een studienamiddag rond emissies en de inplanting van veestallen in Vlaanderen. Het eerste deel van deze studienamiddag werd in het december nummer reeds samengevat. In dit vervolgartikel wordt vooral gefocust op de volgende twee vragen, nl. 1) of de draagkracht van ons landschap de steeds groter wordende landbouwbedrijven nog wel aankan en 2) of er überhaupt nog wel ruimte beschikbaar is in Vlaanderen voor intensieve veehouderij.

Draagkracht van het Vlaamse landschap

Kathleen Storme (Inagro) had het in haar presentatie over de draagkracht van het Vlaamse landschap. De hamvraag was of ons landschap de steeds groter wordende landbouwbedrijven nog aankan in Vlaanderen.

Het aantal landbouwbedrijven mag dan wel jaarlijks dalen met zo'n 3 procent, de overblijvende bedrijven nemen vaak in grootte toe. Zonder enige extra vorm van beplanting hebben deze grote(re) bedrijven een negatieve invloed op het landschap wat makkelijk reacties kan uitlokken bij de omwonenden. Termen als 'megakippenstal' of 'industriële

veehouderij' klinken intussen reeds gekend in de oren. Maar volgens Kathleen Storme hoeft de landschapskwaliteit helemaal niet negatief beïnvloed te worden door de schaalverandering.

Integratie bedrijf

De integratie van het bedrijf in het landschap is cruciaal. Momenteel is een beplantingsplan verplicht in te dienen bij de omgevingsvergunning. De beplanting op of rond het landbouwbedrijf moet voor integratie van het bedrijf zorgen in het landschap, maar mag niet als camouflage dienen. Het mag in elk geval niet de indruk wekken dat er iets verborgen moet worden achter een groen scherm. De beplanting moet ervoor zorgen dat het landschap overvloedt in het bedrijf en omgekeerd. Bij de beplanting moet gekozen worden voor inheemse soorten en kunnen zowel lage als hoge struiken/bomen aangeplant worden. Door deze extra aanplanting van groen wordt een heel ander beeld gecreëerd naar de buitenwereld, dan wanneer er enkel een extra betonnen stal zichtbaar wordt van op de straat.

Kathleen Storme (Inagro): "De landschapskwaliteit hoeft niet negatief beïnvloed te worden door de schaalvergroting" (Bron LM).

Anna Verhoeve (ILVO): "Ruimte bestaat uit een fysieke, functionele, juridische en financiële dimensie (Bron:LM)

Definitie (landbouw)ruimte

De grote vraag die we ons vandaag moeten stellen is: "Waar is er nog ruimte in Vlaanderen voor intensieve landbouw?". Op deze moeilijke vraag probeerde ILVO-onderzoeker Anna Verhoeve een antwoord te formuleren. Dat de ruimte om aan landbouw te kunnen en mogen doen steeds verkleint in Vlaanderen, is iets waar we dagelijks mee geconfronteerd worden. Zelfs in agrarisch gebied zijn protesten tegen de komst of uitbreiding van een agrarisch bedrijf schering en inslag. Maar vanwaar komen die moeilijkheden precies, wetende dat er in Vlaanderen nog zo'n 784.000 ha agrarisch gebied beschikbaar is? Waar bevindt zich dan al die ruimte in Vlaanderen?

Anna Verhoeve legt uit dat het begrip 'beschikbare ruimte' kan opgesplitst worden in vier verschillende soorten 'ruimte', nl. een fysieke, een functionele, een juridische en een financiële ruimte.

Fysieke ruimte

De fysieke ruimte geeft een antwoord op de vraag: 'hoeveel ruimte is beschikbaar?'

In onze maatschappij slibben onze dorpen en steden stilaan volledig dicht en wordt alles vol gebouwd. In concrete cijfers gaat het over 14,2% van de Vlaamse oppervlakte die verhard is, wat wil zeggen dat er meer dan 85% van Vlaanderen niet verhard is. Probleem is dat deze 85% zodanig versnipperd is dat er overal kleine stukjes beschikbaar zijn. Bijkomende moeilijkheid is dat er bij elk van die kleine stukjes in de zeer nabije omgeving ook mensen wonen. Dit alles maakt dat niet elk stukje niet-verhard gebied zomaar kan ingevuld worden voor agrarische doeleinden.

Functionele ruimte

Naast de fysieke ruimte is er ook de functionele ruimte. 'Welke ruimte kan gebruikt worden voor welke activiteit?'. Af en toe verschijnen berichten in de actualiteit als 'hoeves verdwijnen, villa's verschijnen' of 'de verpaarding van Vlaanderen'. Deze duiden erop dat steeds meer agrarische ruimte wordt ingenomen voor niet-agra-

risch gebruik. Bovendien schuilt er ook een 'verborgen verstedelijking' onder dit fenomeen: de nieuwe bewoners van de oude hoeves willen rust en groen en zijn minder of zelfs niet te vinden voor agrarische activiteiten in hun buurt. In cijfers gaat het in Vlaanderen om zo'n 15% van het agrarisch gebied dat als niet-landbouwgebied gebruikt wordt. Wel zijn grote regionale verschillen zichtbaar. Zo blijft dit in de Westhoek beperkt tot zo'n 2%, terwijl dit in Antwerpen en Limburg kan oplopen tot zo'n 45%!

Juridische ruimte

Een derde soort ruimte is de juridische ruimte: 'Welke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden binnen het wetgevend kader?'. Bij deze ruimte wordt rekening gehouden met de ruimte die toch niet beschikbaar blijkt te zijn voor agrarische doeleinden omdat het bvb. in overstromingsgevoelig gebied, in waterwingebied, in habitatrichtlijngebied e.d. meer ligt.

De juridische ruimte houdt ook rekening met de verplichte afstandsregels uit de VLAREM II-regeling. Wanneer een buffer van 300 meter in acht genomen moet worden tussen de intensieve landbouwbedrijven en o.a. de omwonenden, blijkt Vlaanderen plots minder dan de helft van de 784.000 ha landbouwgrond ter beschikking te hebben als effectief agrarisch gebied. Een groot verschil dus tussen de bestemde en de reëel beschikbare agrarische ruimte!

Financiële ruimte

Tot slot is er ook nog de financiële ruimte: 'hoeveel kost een hectare landbouwgrond?'. "De laatste vijf jaar is de gemiddelde prijs voor een hectare landbouwgrond in Vlaanderen met 26,1% gestegen", aldus Anna Verhoeve. Ook hier zijn grote verschillen terug te vinden (afhankelijk van vraag en aanbod in de regio). De hoogste prijzen zijn terug te vinden in West- en Oost-Vlaanderen, met resp. €60.443/ha en €56.595/ha. De provincie Antwerpen sluit de top drie af met gemiddeld €55.978/ha landbouwgrond.

De laagste prijzen in België zijn te vinden in de provincie Luxemburg (€24.744/ha). De beschikbare ruimte voor landbouw wordt dus ook verder bepaald door de financiële bewegingsruimte die landbouwers hebben, en hoe de financiële mogelijkheden van de landbouwers zich verhouden tot andere spelers op de vastgoedmarkt.

Besluit

Ondanks het feit dat er in cijfers 784.000 ha in Vlaanderen bestemd zijn voor agrarisch gebied, is dit omwille van een heel aantal redenen niet allemaal beschikbaar voor agrarische activiteiten. De agrarische ruimte is sterk gefragmenteerd en gelimiteerd. In het huidige regeerakkoord staat opgenomen dat de open ruimte maximaal gevrijwaard moet blijven en dat grootschalige professionele landbouw gescheiden zal worden waar het moet. De situatie zal er in de toekomst dus zeker niet makkelijker op worden.

Door de beplanting op of naast het bedrijf wordt het bedrijf geïntegreerd in het landschap (Bron: Inagro).

Slechts de helft van de 784.000 ha Vlaams agrarisch gebied blijkt ook effectief beschikbaar wanneer o.a. rekening gehouden wordt met de VLAREM II-afstandsregels (buffer min. 300m) (Bron: ILVO).

Bericht aan de adverteerders

Het februarinummer van Pluimvee zal in het teken staan van de komende Agri-dagen te Ravels (28 februari - 1 maart).

Gelieve tijdig de eventueel aangepaste advertentie aan te leveren en/of het verzoek om het standnummer te vermelden.

Bericht aan de leden van de Landsbond Pluimvee

Als service wordt aan de leden de mogelijkheid gegeven om gratis een zoekertje te plaatsen in Pluimvee of in de wekelijkse nieuwsbrief. Een foto en korte tekst (bv wat te koop en tel. nr) in te sturen naar info@pluimvee.be

Antwoorden Pluimvee Quiz op pagina 18

Vraag 1:	B
Vraag 2:	B
Vraag 2:	A, B en C
Vraag 4:	B
Vraag 5:	A, B en C
Vraag 6:	C
Vraag 7:	C
Vraag 8:	B
Vraag 9:	A
Vraag 10:	B

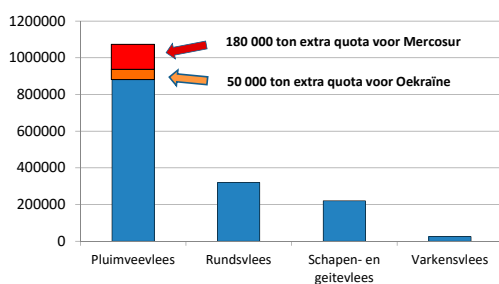
Meer dan 5/10: net geslaagd maar ... lees wat meer over je sector.

Indien **meer dan 7/10:** je kent je sector vrij goed

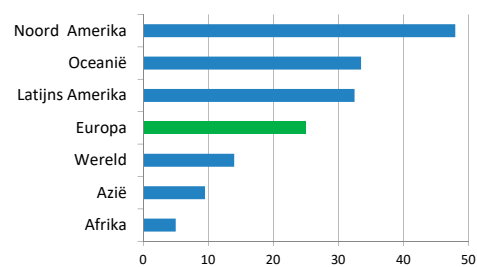
Indien **10/10:** je mag je terecht expert noemen m.b.t. de pluimveeproductie

In de twee onderstaande figuren worden de antwoorden op vragen 8 en 9 geïllustreerd.

Import van vlees in de EU: gemiddelde van de 5 laatste jaren (ton karkasgewicht)

Consumptie van pluimveevlees wereldwijd Kg/inwoner in 2018

De buitenstaander houdt (een beetje) van ons maar we moeten kleinschalig blijven

Afgelopen maand had in Brussel de vakbeurs "Agribex" plaats. Voor de algemene nieuwsmedia dé gelegenheid om tussendoor stil te staan bij de landbouwwereld. Naar aanleiding hiervan werd Fedagrimvoorzitter Johan Colpaert in de uitzending van "De Afspraak" geïnterviewd door Farah de Aguirre die wel eens wilde weten hoe de landbouwsector tegenover de nieuwe uitdagingen staat: reductie van de CO₂-uitstoot, duurzaam produceren met respect voor dier en milieu... Met andere woorden: hoe kan een sector op deze slappe koord dansen?

Colpaert, als voorzitter van de organisatie die het landbouwsalon organiseert, wikte zijn woorden, kwam vlot uit de verf en vermeed ook de harde confrontatie met zijn opponent; milieujournalist Dirk Draulans van het weekblad Knack. Ook Draulans koos voor een rustige oppositie. Maar tussen de lijnen voelde je toch dat de kloof tussen landbouw en de voorvechters van het milieu en dierenwelzijn nog altijd groot is. Dat de landbouw- en veeteeltsector inspanningen doet wordt wel toegegeven maar het blijft een beperkte inspanning; de spreekwoordelijke druppel op de hete plaat.

Draulans was ook niet te spreken over het feit dat een boer in de Waase polders een gecreëerde groenstrook, waarin hij inderdaad bloemen had gezaaid, vroegtijdig maaide zodat de weelde aan klaprozen en korenbloemen brutaal en veel te vroeg verdween. Draulans hield een pleidooi voor een meer diverse landbouw die afrekent met monoculturen en monotone agrarische landschappen. Dus geen aaneengesloten kavels van 15 of 20 ha waarop maïs, graan en/of bieten worden verbouwd. Deze culturen kunnen in de geest van de journalist rustig blijven bestaan maar ze moeten opgedeeld worden in kleine percelen; dus terug naar het Vlaams lappendeken dat wij nog kennen van voor de eerste ruilverkavelingen. Blijkbaar wordt de landbouwsector door buitenstaanders nog altijd via een nostalgische bril bekeken.

De bedrijfswereld mag in, tegenstelling met de landbouwsector, ongebreideld groeien. Bedrijven fuseren aan de lopende band, warenhuisketens hebben de kleine voedingswinkels en zelfs speciaalzaken uit de markt gedrukt en autoconstructeurs, om het bij deze voorbeelden te houden, zoeken bij mekaar versterking. Maar als een familiaal pluimveebedrijf onder druk van de economische wetmatigheden – streven naar optimalisatie, kostenbesparing, investeringen afschrijven over een groter aantal dieren – uitbreidt dan heeft men het meteen over megabedrijven die alleen maar als hinderlijk worden ervaren.

Degenen die pleiten voor een kleinschalige en diverse landbouw zijn vaak personen die zelf te werk gesteld zijn in multinationals die duizenden en zelfs tienduizenden werknemers tellen. Niemand ziet daar graten in maar de landbouwsector mag zijn kop niet boven het maaiveld uitsteken en moet passen in het nostalgisch plaatje dat veel burgers nog altijd van onze sector hebben. Het begrip 'Bokrijkmodel' is dan niet ver af.

Voor het goede begrip: de landbouwsector telt vele kamers en op zich is er niets tegen kleinschaligheid en nieuwe ontwikkelingen zoals de "korte keten". Maar in een ruimere aanpak moet er ook plaats zijn voor familiale bedrijven die inzetten op groei en beantwoorden aan de realistische economische normen van vandaag, in harmonie met milieu en welzijnsnormen.

Clem Reynders, voormalig hoofdredacteur Pluimvee

INHOUD PLUIMVEEBLAD 2019: jaargang 53

Actueel - Wetgeving

Titel	Nr	Pagina
• Vleeskippen die uitkippen op het bedrijf: wat vult u in op het VKI-document en hoe gebeurt de ingangscntrole voor salmonella?	1	3
• Dierenwelzijn: slechte communicatie en gebrekkige omkadering	1	28-29
• Oproep Landsbond aan braadkippensector heeft zijn doel niet gemist	2	3-4
• Brexit en de pluimveesector	3	15-16
• Hoe omgaan met "dierenterrorisme" volgens Nederlandse ervaringsdeskundige	4	30-31
• Met de verkiezingen in zicht: de partijpolitieke standpunten!	5	5-7
• Terugblik op de dioxinecrisis (deel 1)	5	13-19
• H3N1-virus houdt pluimveesector in een alsmaar sterkere wurggreep	6	5-6
• Persprijs Landbouwjournalistiek voor Hoofdredacteur Pluimvee		
• Terugblik op de dioxinecrisis (deel 2)	6	12-13
• Sector bloedt door getreuzel met aanpak H3N1-virus	6	15-20
• Het Mercosur handelsakkoord opent de deur voor massale invoer van goedkoop pluimveevlees	7-8	5
• De bestrijding van H3N1: een desastreus parcours van de overheid	7-8	8
• Interventiefonds Salmonella dient schadekilo's te reduceren	9	8-9
• Ongeloof en frustratie troef bij infovergadering omtrent H3N1	10	27
• Vlaamse Regering keurt steunmaatregel goed om LPAI H3-getroffen pluimveebedrijven te vergoeden	11	22-23
• Hoe je wapenen tegen eventuele inval van dierenrechtenactivisten	11	5-6
	12	22-23

Technieken

• Best beschikbare technieken voor de pluimveehouderij	2	6-7
• Wat bevordert een optimale ventilatie van een pluimveestal tijdens de koude wintermaanden?	2	32-33
• Warmwaterbuisenverwarming voor braadkippen erkend als ammoniakemissiearm systeem	4	5-6
• Hoe overleven met hittegolven in de toekomst?	9	5-7
• Mobiele slachteenheid voor pluimvee: vanaf volgend jaar een feit?	9	18-19
• 35 graden buitentemperatuur en dan?	10	18-19

Juridisch

• Wie niet weg is, is gezien	1	30-31
• Nieuw: de huwelijkscontracten aangepast!	2	28-29
• Auto gekocht "in de staat waarin hij zich bevindt": geldig of niet?	3	28-29
• Ontneemt de vrederechter het voorkeurecht van de pachter?	4	32-33
• Sterfte door taxushaag: wie is aansprakelijk?	5	36-37
• Nieuw: voortaan geldige digitale contracten sluiten!	6	26-27
• Afstandsregels pluimveehouderij: de Raad van State beslist!	7-8	12-13
• Foto's en GDPR: gaan ze nog samen?	7-8	30-31
• NIEUW: het Vlaams Woninghuurdecreet	9	34-35
• Voorkeurecht bij vruchtgebruik?	10	32-33
• Seizoenpachten: opgepast met de bemestingen	11	26
• Actueel: Een "bewindvoerder" of een "zorgvolmacht"?	12	28-29

Reportages - interviews

• Fipronillamp van Ward Hendriks wint innovatieprijs	1	15-18
• Felix Lambrecht: "Techniek en wetenschap zullen toekomst pluimveehouderij bepalen"	2	22-24
• Toekomstgerichte scharrelstal met vrije uitloop	4	16-18
• Jolien en Swen: aanstekelijk jeugdig enthousiasme in nieuwe vleeskippenstal	4	19-22
• Voormalig Landsbondvoorzitter blikt terug op de dioxinecrisis	5	16-17
• De speurtocht naar een voederprobleem die leidde naar een politieke en economische crisis	5	18-19
• Interview met voormalig landbouwminister Jaak Gabriels ivm de dioxinecrisis	6	16-17
• Terugblik op de dioxinecrisis met voormalig voorzitter VEPEK, Jacques Viaene	6	18-19
• Brexit eerder een zegen dan een probleem voor de vleeskippensector in Engeland	10	14-16
• HyCare strategie om antibioticavrij te produceren	10	24-26
• De grote Engelse landboeren hebben de vleeskuikensector ontdekt	11	8-10
• Vier jaar onafgebroken antibioticavrije kippen kweken	11	16-18
• Nieuwe stallen met oplibbare buizenverwarming, daglichtramen en brandbestendige isolatieplaten	12	10-12
• In onze voormalige kolonie Congo is het armoe troef	12	24-27

Milieu

• Welke techniek zorgt voor een fijnstofreductie van 100% in een pluimveestal?	3	14-15
• Ammoniakvorming aan de bron aanpakken: hoe doe je dat?	11	12-13
• Over beperking van emissies, vergunningen en optimale inplanting van veestallen in Vlaanderen	12	7-9

Moederdieren - Broeierij

• Viering van de 1.000ste uitkomst in Vietnam	9	28-29
• Een uniform koppel: de sleutel voor een hoge productie	10	8-10

Legkippen

• Het bloedluizenprobleem kan aangepakt worden	2	16-17
• De legsector doorgelicht	3	8-10
• EU-legkippenstapel niet toegenomen in 2018, wel verdere verschuiving naar niet-kooihouderij	6	8-9
• Mengteelten van veldbonen en graan als alternatieve eiwitbron voor bio-leghennen	6	22-23
• Ontsteking van het legapparaat specifiek ziektebeeld van H3N1	7-8	6-7
• Belang en inrichting van de uitloop	9	20-21
• Agroforestry interessant in combinatie met uitloop	9	22-23
• Witte legkippen te verkiezen boven bruine?	9	24-26
• Legkippenhouders maken kennis met 'virtual reality' op het Salmet seminar	12	18-19

Vleeskippen

• Opstarten van ééndagskuikens: enkele mythes doorprikt	1	14-15
• Evoluties en trends in de productie van pluimveevlees	1	20-22
• Voederconversie onder de 1,0?	2	20-21
• Toekomstperspectief voor de pluimveevlees sector	4	24-25
• Vermijd wisselen van voeder tijdens de stressperiodes van enten en coccidiose	5	28-29
• Voeding kuikens optimaal afstemmen op de veranderde genetica	6	24-25
• Voeding de belangrijkste oorzaak van nat strooisel en voetzoollaesies	10	18-19
• Polen: de grootste EU pluimveeproducent gastland voor het onderzoek	7-8	10-11
• Is de slechte marktsituatie van braadkippen te verklaren?	12	14-16

Diergeneeskunde

• "Blauwe vleugeltjesziekte" bij vleeskuikens	3	3
• Respons op vaccinatie optimaliseren via het voer, iets nieuws!	3	20-22
• Gewrichtsontsteking door infectie met reovirus bij vleeskippen	4	26
• Laag pathogene vogelgriep steekt de kop op	5	8
• Resultaten salmonella-analyses bij pluimvee in België in 2018	6	10-11
• Grootste jaardaling ooit in antibioticagebruik bij dieren!	7-8	14-16
• Monitoring pluimvee 2018: wat zijn de belangrijkste vaststellingen	7-8	27
• Salmonella-positieve vleeskuikens op het Proefbedrijf Pluimveehouderij: welke maatregelen namen we?	10	20-21
• Vleeskuikens in cijfers met Elanco's Health Tracking system	10	22-23
• Wat pikte de DGZ pluimveedierenarts voor u op tijdens het 21 ^{ste} World Veterinary Poultry Congress?	11	20-21

Onderzoek

• Het proefbedrijf Pluimveehouderij : 25 jaar jong pluimveeonderzoek?	1	12-11
• Borstspierafwijkingen: oorzaken en kunnen ze beperkt worden?	3	24-25
• Eyanamic®: gedrag- en gezondheidsmonitoring via beeldtechnologie bij vleeskuikens	3	26-27
• Dierenwelzijn kan nu eenvoudig gecheckt worden via een handige zelfscan!	4	34-35
• Graseiwit voor pluimvee: het kan	5	20-22
• Zeer divers pluimvee-onderzoek aan het ILVO!	5	24-26
• Faculteit Diergeneeskunde stelt plechtig zijn nieuwe leerstoel 'Poultry Health Science' voor	7-8	18-20
• Zijn er reeds resultaten gekend van projecten met dubbeldoelkippen?	10	30-31
• Alternatieve dodingsmethode voor pluimvee met stikstofschuim	11	32-33

Konijnenhouderij

• Duitse huisvestingsnormen voor konijnen zijn nefast voor hun welzijn	5	30-32
• Coccidiose in de konijnenhouderij, een onderschat probleem	7-8	24-25
• Toekomstperspectieven konijnenhouderij met horizon 2025	9	32-33

Vlaanderen investeert 3,6 miljoen euro in foie gras 'kweekvlees'

Foieture, ontvangt van Vlaams minister van Innovatie Hilde Crevits (CD&V) 3,6 miljoen euro om foie gras 'kweekvlees' te ontwikkelen. Foieture is een **samenwerkingsproject** tussen 3 bedrijven: de start-up Peace of Meat, Solina (een kmo gespecialiseerd in kruiden voor vleesverwerking) en Nauta (een kmo die paté produceert) en 3 kennisinstellingen: Flanders Food (het innovatiecentrum van de voedingsnijverheid), KU Leuven en Bio Base Europe Pilot Plant. Het consortium hoopt om over twee tot drie jaar in staat te zijn om eendenlevercellen te kweken en ze daarna te laten vermenigvuldigen. Oorspronkelijk was de gekende stamcelonderzoekster Catherine Verfaillie (Universiteit Leuven) als expert bij het consortium betrokken maar door het lopende onderzoek naar de getrouwheid van haar publicaties is ze voorlopig niet langer actief bij dit project. De **doelstelling** is niet enkel om 'foie gras' te produceren maar vet- en levercellen toe te leveren aan de voedingsindustrie voor gebruik in andere kweekvleesproducten of plantaardige vleesvervangers. Eendenlevercellen kweken in een labo en daarna laten vermenigvuldigen, het heeft iets weg van de roman Frankenstein. Toch ziet Vlaams minister van innovatie Hilde Crevits er geen graten in om een VLAIO beurs van 3,6 miljoen euro hiervoor uit te trekken.

Extra middelen voor nieuwe proefstal pluimveeonderzoek op het ILVO

De Vlaamse regering heeft 1 miljoen euro toegekend aan het ILVO voor de bouw van een nieuwe **proefstal** voor pluimvee te **Merelbeke**. Dit komt bovenop het budget van 1,3 miljoen dat voorzien was om met ILVO middelen deze accommodatie te bouwen. "De productie van pluimveevlees is zowel in Vlaanderen als wereldwijd fors gestegen en met deze onderzoeksstal wordt tegemoet gekomen aan de wensen van de pluimveesector en de toeleverende bedrijven", aldus het kabinet van Vlaams minister van Landbouw en Innovatie Hilde Crevits. Het **innovatieve onderzoek** zal zich vooral toespitsen op verduurzaming van de sector, gezien de sector steeds meer te maken krijgt met strengere milieu- en dierenwelzijnseisen. De nieuwe accommodatie zal ook complementair zijn met de bestaande onderzoeks- en praktijkcentra in Vlaanderen. In de verouderde ILVO accommodatie kon hier onvoldoende op ingespeeld worden. (LM)

Kalkoenen productie vertoont een lichte toename in de EU en op wereldschaal

Zowel in de EU als op wereldschaal vertoont de productie van **kalkoenvlees** een vrij stabiel beeld. Zo bedroeg de 2013 in de EU 1,96 miljoen ton (karkasgewicht). In 2018 was dit 2,07 of een lichte toename met bijna 1%/jaar. Op wereldschaal wordt de productie in 2018 ingeschat op 5,98 miljoen ton of ook hier een kleine toename van 0,9% per jaar.

In vergelijking met kippenvlees komt de kalkoenenproductie in de EU uit op volume van 13,9%. Maar de EU **kippenvleesproductie** is in de periode 2013-2018 wel gestegen met 13,9% of zowat 2%/per jaar.

De consumptie van kalkoenvlees in de EU bedraagt zowat 4 kg/inwoner en vertoont een vrij stabiel beeld. In de USA, het kalkoeland bij uitstek, is dit bijna het dubbele (Bron AVEC).

Vogelgriep nieuws

De dreiging van vogelgriep is steeds latent aanwezig als men de berichten van het OIE (Werelddierengezondheidsorganisatie) opvolgt. Zo is er vorige maand laag pathogene vogelgriep (LPAI) bevestigd op een braadkippenbedrijf in het **Vereinigd Koninkrijk**, meer bepaald in Suffolk. Het betreft het H5N3 virus. Om verdere verspreiding tegen te gaan werden alle 28.000 dieren op het bedrijf geruimd en een perimenter van 1 km rondom het besmette bedrijf ingesteld. Verder van huis zijn er meldingen van HPAI in **Nigeria**, Taiwan en Zuid Afrika. Het H5N6 virus in Nigeria werd eerst als een LPAI ingeschat maar nieuwe laboratoriumtesten toonden een veel hogere pathogeniciteits index aan waardoor het alsnog gecatalogeerd werd als HPAI. In Taiwan kampt men met het H5N2 variant die in 2019 zorgde voor 49 uitbraken. In december werd nog een groot bedrijf vleeskippenbedrijf geruimd en ook een gemengd bedrijf met eenden en kalkoenen na vaststelling van HPAI. In Zuid Afrika betreft het een H5N8 variant die voornamelijk op struisvogelfarms problemen veroorzaakt.

Undercoverbeelden dierenrechtenorganisaties onwettig verklaard

In de rechtszaak van dierenrechtenorganisaties (Gaia en Animal Rights) tegen het Tieltsche slachthuis zijn de undercoverbeelden, gemaakt door Animal Rights, verworpen als bewijsmateriaal. Dit kan als een **belangrijk precedent** beschouwd worden voor volgende rechtszaken. De rechter geeft hiermee duidelijk aan dat het inbreken in installaties, of het nu een landbouwbedrijf of een slachthuis is, niet getolereerd wordt.

Het slachthuis in Tieltsche kwam in 2017 in opspraak nadat dierenrechtenorganisatie Animal Rights naar buiten kwam met undercoverbeelden. Vlaams minister van Dierenwelzijn Ben Weyts besliste zelfs met onmiddellijke ingang om de deuren van het slachthuis gedurende een aantal weken te sluiten. Zowel de zaakvoerder als het slachthuis zelf krijgen wel een boete van 16.000 euro, waarvan de helft met uitstel, voor inbreuken op het dierenwelzijn.

Maar deze veroordeling kwam er echter niet op basis van de undercoverbeelden van Animal Rights, maar wel op basis van inbreuken, vastgesteld door de Vlaamse diereninspectie. De rechter oordeelde dat dergelijke **undercoverbeelden onbetrouwbaar** zijn en zodoende niet als bewijsmateriaal kunnen dienen..

Dierenactivisten sterk actief einde 2019

GAIA lanceerde half december een campagne met beeldmateriaal ditmaal tegen **kalkoenkwekerijen**, waarbij ze allerlei vormen van dierenleed aankaarten. De beelden werden illegaal genomen op 3 kalkoebenbedrijven in West Vlaanderen. Er komen uitsluitend zieke, dode of kalkoenen in mindere conditie in beeld. Volgens de betrokken bedrijven werden de beelden voornamelijk genomen in de ziekenboeg. Een afzondering van bv. gekwetste of aangepikte kalkoenen in een ziekenboeg is een courant gebruik om deze dieren te beschermen of te laten recupereren.

Ook werd aangeklaagd dat kalkoehouderijen aan geen wetgeving inzake dierenwelzijn moeten voldoen, wat helemaal niet klopt. Naast de wettelijke regels inzake dierenwelzijn moeten kalkoenkwekers voldoen aan de eisen van de lastenboeken. Of nog maar eens wordt de publieke opinie misleidt door éénzijdig beeldmateriaal en informatie over hoe dieren gehouden worden en worden veehouders in een negatief daglicht gesteld. Net voor kerstmis was de **konijnensector** dan kop van jut voor Animal Rights. Een groep activisten installeerde zich gedurende 24u voor de konijnslachterij **Lonki** te Temse.

Hun voornaamste eis is dat de vleesproductie moet stoppen en we naar een volledig vegetarisch menu moeten overgaan. De huisvesting van konijnen, als aaibaar dier, is voor hen een dankbaar onderwerp. Dat België en Nederland met hun parkhuisvesting een koploper zijn op het vlak van diervriendelijke huisvesting is voor hen geen argument. Maar als je hun website bekijkt, dan krijgt men de indruk dat het doneren van geld voor hun organisatie belangrijker is dan dierenwelzijn. (LM)

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

- | voerverzorging van silo tot voerpan
- | innovatieve warmtewisselaar
- | waterverzorging van watervat tot drinknippel
- | veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
- | klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer
- | begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
- | electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator
- | competente service uit één hand en in de buurt
- | innovatieve luchtreinigingssystemen

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

 Fagrotec

Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman

Nieuwjaarswensen

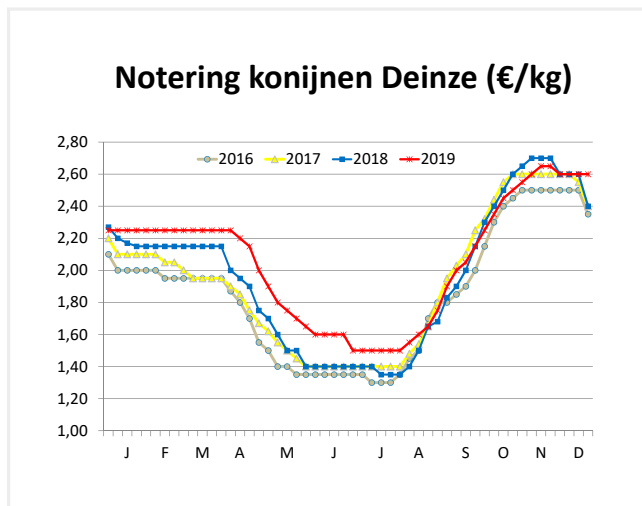
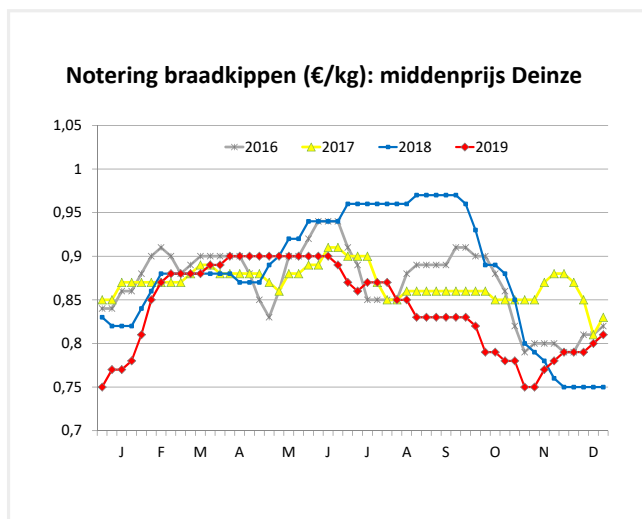
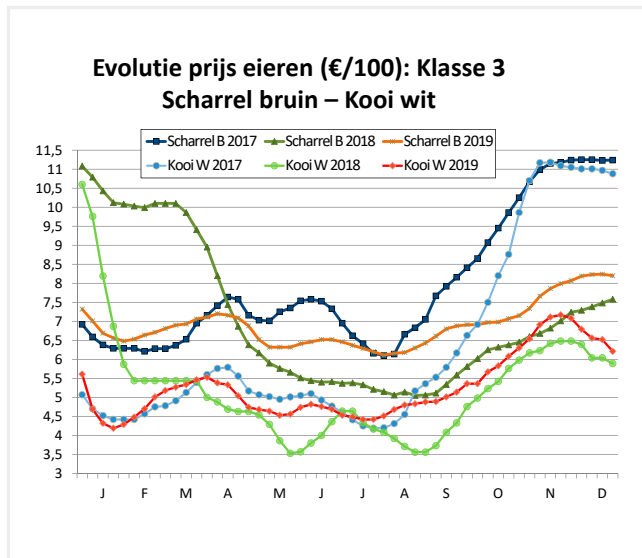
tekst en beeld: Luc Maertens

2019 kan in het rijtje van de positieve jaren geplaatst worden wat de eierprijzen betreft met een jaargemiddelde van 6,89 en 5,27 euro (per 100 stuks klasse 3) voor respectievelijk de bruine scharrels en de witte kolonie-eieren. Na een wat moeilijke zomer werd de traditionele eindejaarsrally in 2019 reeds vroeg ingezet. Zelfs einde december noteerden de witte verrijkte kooi-eieren nog ruim boven de 6 euro (klasse 3) en bruine scharrels meer dan 8 euro (klasse 3). Het prijzenpatroon volgde (zie figuur) de jaarlijkse trend. Eens de industrie haar grote aankoopbehoeften voor de 'eindejaarsbak' achter de rug heeft, is er een duidelijke terugval. Voor de vers markt is er een vertraging van deze golf en slechts na de kerstinkopen komen de prijzen onder druk.

De verwachtingen voor 2020 worden als vrij positief ingeschat. Van een sterke toename van de legkippenstapel in de EU is absoluut geen sprake. In tegenstelling tot het vleesverbruik is er ook geen afname van de consumptie tot zelfs een duidelijke toename van het verbruik zoals in Duitsland. Op wereldschaal daarentegen neemt de legstapel jaar na jaar wel toe maar ook het verbruik neemt toe. Eieren hebben wereldwijd een positief imago als een goedkope en goede eiwitbron; de cholesterol hetze ligt al een tijdje achter ons. Buiten Europa (USA, Australië, ...) klinkt er meer en meer de roep om kooisystemen te verlaten wat er mede voor zorgt dat ongebreidelde uitbreiding afgeremd wordt. Verder neemt het gebruik van eicomponenten voor andere toepassingen (vulstof, vleesvervanger, ...) eveneens toe.

De braadkippensector kende in 2019 zowat het zwakste jaar sedert 2016 (zie figuur). Diverse redenen werden in vorige nummers van Pluimvee reeds uitvoerig toegelicht. Maar naast de invloed van de wereldmarkt heeft ook het binnenlands aanbod een duidelijk effect op de marktprijs. In een artikel in dit januarinummer wordt hier nogmaals op ingegaan. In tegenstelling tot legkippen kan men bij braadkippen vooruitziend nadenken of een langere leegstand, tot zelfs het overslaan van een ronde, uiteindelijk niet tot een hoger financieel rendement leidt. De feiten vorig en dit jaar wijzen hier toch sterk op. In ieder geval einde 2019 heeft de markt zich hersteld en wordt terug een middenprijs van 0,81 euro genoteerd. Op korte termijn kan hier zeker een verder herstel van de marktprijs verwacht worden.

De zeer hoge varkensprijzen in zowel ons land maar vooral in China (verdubbeling in vergelijking met voor de varkenspestperikelen) zorgen voor een verschuiving van varkens- naar meer kippenvlees. Spijtig genoeg, in tegenstelling tot de varkenssector waar de EU een groot stuk van de Chinese varkenshonger invult, is dit niet het geval voor de pluimveesector. Een kentering lijkt er wel aan te komen maar ook andere gegadigden (Brazilië, Oekraïne en andere ex-USSR staten) verhogen hun productie. Gezien de korte 'omlooptijd' bij pluimvee zijn de verwachtingen moeilijker in te schatten dan deze voor de varkenssector.

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	3.12	10.12	17.12	24.12	3.12	10.12	17.12	24.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	9,12	8,85	8,80	8,44	9,17	9,20	9,21	9,18
Cat 1	7,88	7,61	7,56	7,20	7,93	7,96	7,97	7,94
Cat 2	7,34	7,09	7,04	6,70	7,59	7,63	7,65	7,61
Cat 3	6,79	6,56	6,52	6,21	7,21	7,25	7,27	7,24
Cat 4	6,25	6,04	6,00	5,71	6,72	6,75	6,77	6,74
Cat 5	5,71	5,51	5,48	5,21	5,58	5,60	5,62	5,59
Cat 6	4,90	4,75	4,73	4,60	4,90	4,75	4,73	4,60
Cat 7	4,36	4,22	4,21	4,09	4,36	4,22	4,21	4,09

Bruinschalige eieren

	3.12	10.12	17.12	24.12	3.12	10.12	17.12	24.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	9,52	9,25	9,20	8,84	10,33	10,36	10,37	10,37
Cat 1	8,28	8,01	7,96	7,60	9,09	9,12	9,13	9,13
Cat 2	7,84	7,59	7,54	7,20	8,66	8,70	8,71	8,69
Cat 3	7,39	7,16	7,12	6,81	8,19	8,23	8,24	8,20
Cat 4	6,85	6,64	6,60	6,31	7,41	7,44	7,45	7,40
Cat 5	6,31	6,11	6,08	5,81	6,04	6,07	6,05	5,99
Cat 6	4,90	4,75	4,73	4,60	4,90	4,75	4,73	4,60
Cat 7	4,36	4,22	4,21	4,09	4,36	4,22	4,21	4,09

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	4.12	11.12	18.12	24.12
extra zware soepkippen	0,35€-0,37€	0,36€-0,38€	0,38€-0,40€	0,38€-0,40€
bruine soepkippen	0,09€-0,11€	0,09€-0,11€	0,09€-0,11€	0,09€-0,11€
witte soepkippen	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€
braadkippen	0,78€-0,80€	0,78€-0,80€	0,79€-0,81€	0,80€-0,82€
ABC	0,80 €	0,80 €	0,80 €	0,80 €
konijnen	2,60 €	2,60 €	2,60 €	2,60 €

Van Hunnik B.V.
pluimveehandeling

Altijd de beste prijs voor al uw slachtkippen

www.pluimveehandelingvanhunnik.nl | info@pluimveehandelingvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 | 0031 - 6 53 81 85 84

Ven Poultry B.V.

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

Actief in de pluimveehouderij sinds 1949

- * Hoogste vaste prijs of
- * Hoogste prijs Deinze+
- * Betaling binnen 2 dagen
- * Correcte afname

014-45 30 40 (B)
0031-492 537 066 (NL) | 0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	3.12	10.12	17.12	24.12	3.12	10.12	17.12	24.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	10,12	9,85	9,80	9,44	10,17	10,20	10,21	10,18
L	8,34	8,09	8,04	7,70	8,59	8,63	8,65	8,61
M	7,25	7,04	7,00	6,71	7,72	7,75	7,77	7,74
S	5,50	5,35	5,33	5,20	5,50	5,35	5,33	5,20

Bruinschalige eieren

	3.12	10.12	17.12	24.12	3.12	10.12	17.12	24.12
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	10,52	10,25	10,20	9,84	11,33	11,36	11,37	11,37
L	8,84	8,59	8,54	8,20	9,66	9,70	9,71	9,69
M	7,85	7,64	7,60	7,31	8,41	8,44	8,45	8,40
S	5,5	5,35	5,33	5,20	5,50	5,35	5,33	5,20

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opkvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2019/51	29,28	55,78
2019/52	29,35	56,22

Prijzen grondstoffen (per ton)

	3.12	10.12	23.12	30.12
Tarwe	157,50 €	156,50 €	155,50 €	158,00 €
Wintergerst	146,50 €	145,50 €	142,00 €	143,00 €
Maïs (15% vocht)	ng	ng	ng	ng

Afleidingsmateriaal

Ook geschikt voor de biologische pluimveehouderij

Varianten
medium • hard • extra hard

VILOFOSS® PICKStein

eenvoudig - effectief - prijsgunstig - veilig

... in plaats van **onrust**
en **verenpikken**.

verkrijgbaar bij:
Avibel BVBA • Zwijndrecht
www.avibel.be • Tel. 0475 251762

VILOFOSS®

Deutsche Vilomix Tierernährung GmbH

Premixen • Mineralvoeders • Specialproducten • Enkelvoudige voersupplementen

Pluimvee Hartslag

door Peter gemeten
beschikbaar op papier én digitaal

Pluimvee Hartslag is een uitgave met praktische en technische ondersteuning, die u als dierenarts, techniek of pluimveehouder kan helpen om elke dag beter te begeleiden of te produceren.

Raadpleeg de Pluimvee Hartslag via
my.msd-animal-health.be
diensten > pluimvee > V-education
> Pluimveehartslag

of scan de QR code:

Vraag de gedrukte versie
met handige verzamelmap aan via
www.pluimveehartslag.be.

**TROTS
OP MIJN
KIPPEN**

Van kuiken tot gezonde braadkip?

Vertrouw op de expertise van Spoormans. Wij werken mee aan gezond kippenvlees en zijn daar terecht al meer dan 70 jaar trots op.